versterking medezeggenschap

Oberon onderzoek | advies

Staat van de medezeggenschap Funderend onderwijs

Meting 2026



Inhoudsopgave

1 Inleiding 4
1.1 Achtergrond en doel van het onderzoek 4
1.2 Aanpak en respons 4
1.3 Leeswijzer 5

2 Tijdsbesteding en ervaren belasting 6
Samenvatting 6
2.1 Tijd: besteding en ruimte 6
2.2 Ervaren belasting en belastende aspecten 10

3 Vergaderingen en overleg 12
Samenvatting 12
3.1 Frequentie en taakverdeling 12
3.2 Aanwezigheid bevoegd gezag 14
3.3 Kwaliteit van het overleg 15

4 Professionalisering en faciliteiten 18
Samenvatting 18
4.1 Voldoende kennis 18
4.2 Scholing en basiscursus 19
4.3 Lidmaatschap of abonnement gericht op ondersteuning 21
4.4 Ondersteuner voor de raad 22
4.5 Vergoedingen en vrijstellingen 27

5 Relatie raad en achterban 31
Samenvatting 31
5.1 Bezetting en vacatures 31
5.2 Contact met de achterban 33

6 Relaties tussen raad en bestuur 36
Samenvatting 36
6.1 Typologie relatie 36
6.2 Oordeel over aspecten van samenwerking 38

7 Oordeel over functioneren en invloed medezeggenschap 40
Samenvatting 40
7.1 Oordelen over functioneren medezeggenschap 40
7.2 Invloed 42

8 Samenvatting en conclusies 43
8.1 Algemeen beeld 43
8.2 Relevante verschillen 43
8.3 Samenhang met goed functioneren 44

Bijlage 1 Onderzoeksverantwoording 46

1 Inleiding

1.1 Achtergrond en doel van het onderzoek

In 2023 kwam voor het eerst de Staat van de Medezeggenschap uit, uitgevoerd in opdracht van Ouders & Onderwijs, de VOO, LAKS en ROV. Het doel daarvan was om elke paar jaar de ervaringen en behoeften van (G)MR-leden te onderzoeken.
Het huidige project Versterking Medezeggenschap (VM2) wil graag een eerste herhaalmeting laten uitvoeren, om de ontwikkeling en ondersteuningsbehoefte van de medezeggenschap in het funderend onderwijs in kaart te brengen. Ook is de vraag om de monitor uit te breiden naar bestuurders en schoolleiders.
Het doel van de monitor is de feitelijke invulling van medezeggenschap op school- en bestuursniveau in het po en vo in beeld te brengen. Daarnaast is het doel in kaart te brengen hoe verschillende geledingen in de medezeggenschapraden, bestuurders en schoolleiders deze praktijk ervaren en beoordelen. Het project wil de uitkomsten van dit onderzoek benutten voor verdere ontwikkeling en versterking van de medezeggenschap in de praktijk.

1.2 Aanpak en respons

De staat van de medezeggenschap brengen we in beeld door een herhaalmeting uit te voeren van de oorspronkelijke vragenlijst. Deze vragenlijst is in overleg met een werkgroep van het project VM2 geactualiseerd. Omdat het een monitoronderzoek betreft, zijn kernvragen zoveel mogelijk gelijk gehouden ten opzichte van de vragenlijst in 2023. Een aantal vragen zijn toegevoegd, anders geformuleerd of geschrapt omwille van de relevantie of de lengte van de vragenlijst.
Daarnaast is de doelgroep verbreed. Waar de vragenlijst in 2023 alleen gericht was op leden van de medezeggenschap, is in de huidige meting ook een vragenlijst toegevoegd die bestemd is voor het bevoegd gezag, de gesprekspartners van de medezeggenschap (besturen en schoolleiders).
Ook is een verdiepende module van vragen toegevoegd over de inzet van ondersteuners zoals een ambtelijk secretaris voor de (G)MR, voor een ander, verdiepend onderzoek dat later dit jaar zal verschijnen.

De uitnodiging met link naar de online vragenlijsten is verstuurd naar alle scholen en schoolbesturen in het basis-, voortgezet en gespecialiseerd onderwijs, met de vraag om de vragenlijst door te sturen naar de medezeggenschapsgremia en haar leden (personeel, ouders en leerlingen) en gesprekspartners. Voor de volledige onderzoeksverantwoording verwijzen we naar Bijlage 1. Hier gaan we kort in op de respons op de online vragenlijst en de representativiteit daarvan.

Respons en kenmerken van de medezeggenschap
De vragenlijst is in totaal door 2227 respondenten ingevuld. Daarbij ging het om 1802 leden van een (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraad (767 ouders en leerlingen en 1035 personeelsleden) en 425 gesprekspartners van de medezeggenschap (131 (directeur-)bestuurders, 262 schoolleiders, 32 overige). Bijlage 1 geeft meer informatie over de achtergrondkenmerken en verdeling van de respons.

De meeste respondenten zijn lid of gesprekspartner van een medezeggenschapsraad op schoolniveau. Een kleiner deel, 15%, is lid of gesprekspartner van een gemeenschappelijke medezeggenschapsraad, op

bestuursniveau. Onder de categorie 'overig' vallen onder andere leden en gesprekspartners van deelraden, van een ondersteuningsplanraad (OPR) of respondenten die van meerdere raden tegelijkertijd lid zijn.

Figuur 1. Respons per functie en type raad.

		MR	GMR	Overig	Totaal
Lid medezeggenschap	Personeelslid	809	140	86	**1035**
	Ouder	582	73	42	**697**
	Leerling	51	12	7	**70**
Gesprekspartner	Schoolleider	247	0	15	**262**
	(Directeur-)bestuurder	51	74	6	**131**
	Anders	4	26	2	**32**
	Totaal	**1744**	**325**	**158**	**2227**

Als we kijken naar de verdeling naar sectoren, zien we dat het grootste deel van de respondenten (64%) lid of gesprekspartner is van een raad in het basisonderwijs. 9% is lid of gesprekspartner van een raad in het gespecialiseerd onderwijs en 28% van de respondenten van een raad in het voortgezet onderwijs. Binnen de verschillende respondentgroepen is de verdeling naar achtergrondkenmerken als volgt:

- Respondenten zijn variërend van minder dan 1 jaar tot meer dan 4 jaar lid of gesprekspartner van de medezeggenschap, waarbij we zien dat gesprekspartners doorgaans langere tijd het gesprek voeren met de medezeggenschap.
- Personeelsleden in de respondentengroep zijn overwegend onderwijzend (83%) of onderwijsondersteunend (15%) personeel.
- Met betrekking tot opleidingsachtergrond, zien we daarnaast dat ouders in de medezeggenschap met name theoretisch (HBO/WO) opgeleid zijn.
- Leerlingen in de medezeggenschap die hebben deelgenomen aan de vragenlijst zitten vrijwel allemaal in havo- of vwo-klassen.

Voor een uitgebreider beeld van de respons en kenmerken van de medezeggenschap, zie Bijlage 1.

Omdat er voor veel kenmerken geen populatiegegevens bekend zijn, werken we in deze rapportage met ongewogen gemiddelden en geven we het in de tekst aan als er significante en relevante[1] verschillen zijn naar sector, type raad of geleding. Daarnaast bespreken we de ontwikkeling in de tijd voor de vragen die gelijk zijn aan de meting in 2023.

1.3 Leeswijzer

In deze rapportage geven we een beeld van de ontwikkeling van de medezeggenschap, waarbij we rekening houden met onderlinge verschillen tussen personeel, ouders en leerlingen, tussen po en vo en tussen raden en GMR-en. Dit vullen we aan met nieuwe informatie over het beeld van bestuurders en schoolleiders van het functioneren van hun samenspel met de medezeggenschap.

[1] Door de grote respons zijn bijna alle verschillen significant, inhoudelijke relevantie is gedefinieerd als meer dan 10%punt verschil, tenzij anders aangegeven. Het tabellenboek bevat alle uitkomsten en uitsplitsingen naar sector, geleding en type raad.

2 Tijdsbesteding en ervaren belasting

Dit hoofdstuk gaat in op de tijd die wordt besteed aan medezeggenschap, de ruimte die raadsleden daarvoor krijgen en de ervaring belasting.

Samenvatting

- De meeste (G)MR-leden en gesprekspartners besteden per maand tot 5 uur aan hun werk voor de raad. De tijdsbesteding van leden is gedaald ten opzichte van 2023.
- Leden van een GMR besteden meer tijd aan het werk voor de raad dan MR-leden en in het voortgezet onderwijs wordt meer tijd besteed dan in andere sectoren.
- Het lukt personeelsleden over het algemeen om het werk voor de raad in de daarvoor beschikbaar gestelde uren uit te voeren. Daar waar meer tijd besteed wordt, krijgen personeelsleden ook meer taakuren.
- 14% van de (G)MR-leden ervaart het werk voor de raad als een te grote belasting. Voor deze groep is de omvang van de wettelijke taken het meest belastende aspect.

2.1 Tijd: besteding en ruimte

Tijdsbesteding

Meer dan de helft van de leden van een (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraad geeft aan 0 tot 5 uur per maand te besteden aan het werk voor de raad (zie Figuur 2). Een kwart van hen besteedt hier 5 tot 10 uur aan. Slechts 12% van de leden is meer dan 10 uur kwijt aan (G)MR-werkzaamheden.
In vergelijking met 2023 besteden respondenten minder tijd aan het werk voor de (G)MR. Toen gaf 27% aan meer dan 10 uur per maand bezig te zijn met de werkzaamheden.

Figuur 2. Gemiddeld aantal uur dat respondenten van een (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraad per maand besteden aan het werk als lid van de raad, in 2023 en 2026.

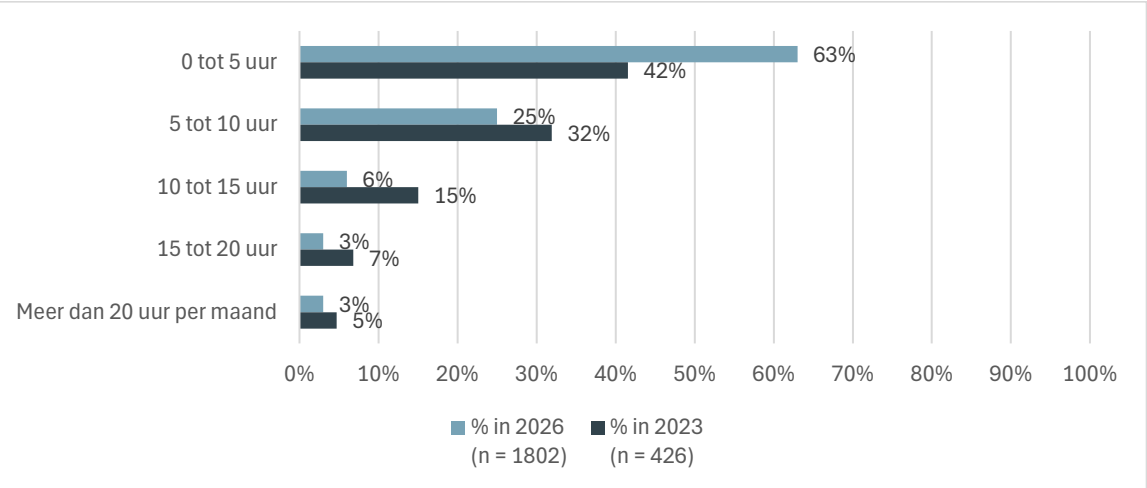

De tijdsbesteding van leden verschilt tussen raden, sectoren en geledingen:

- GMR-leden en leden van een raad anders dan een (G)MR besteden meer tijd aan hun werkzaamheden dan MR-leden. Zo besteedt 9% van de MR-leden meer dan 10 uur, terwijl dit bij andere raden meer dan 20% is (GMR 22%; overig 28%).

- Ook tussen geledingen bestaat er een verschil: vrijwel alle ouders of leerlingen besteden minder dan 10 uur aan hun (G)MR-werk (97%). Voor personeelsleden is dit 82%.
- In het basisonderwijs wordt minder tijd besteed aan werk voor de raad dan in het gespecialiseerd of voortgezet onderwijs. In het basisonderwijs besteedt slechts 3% meer dan 10 uur, in het gespecialiseerd onderwijs is dit 13% en in het voortgezet onderwijs 28%.

Gesprekspartners van de medezeggenschap besteden meestal 0 tot 10 uur aan overleg met en voor de medezeggenschap (zie Figuur 3), dit is vergelijkbaar met de tijdsbesteding van (G)MR-leden.

Figuur 3. Gemiddeld aantal uur dat gesprekspartners van de medezeggenschap (n = 425) per maand besteden aan overleg met en voor de medezeggenschap.

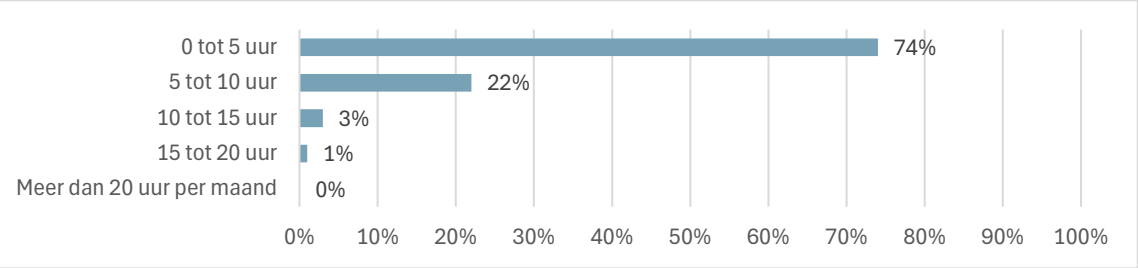

Vergelijking tussen raden en sectoren:

- Net als (G)MR-leden, zijn gesprekspartners meer tijd kwijt aan overleg met een GMR of overige raad, dan aan de MR. Slechts 2% van de MR-gesprekspartners besteedt meer dan 10 uur, voor partners van de GMR ligt dit op 10% en 13% voor overige raden.
- In het basisonderwijs en gespecialiseerd onderwijs wordt minder tijd besteed aan overleg met de medezeggenschap dan in het voortgezet onderwijs. In het basisonderwijs is 81% 0 tot 5 uur kwijt en in het gespecialiseerd onderwijs 74%. Voor het voortgezet onderwijs is dit slechts 49%, de rest van hen is meer tijd kwijt.

Taakuren (personeel)

Personeelsleden in een (G)MR geven aan gemiddeld 83 taakuren per jaar te krijgen voor hun werk in de raad (zie Figuur 4). Het aantal taakuren verschilt tussen raden en onderwijssectoren:

- MR-leden krijgen minder uren dan GMR-leden of leden van overige raden.
- Leden in het basisonderwijs en gespecialiseerd onderwijs krijgen minder taakuren dan leden in het voortgezet onderwijs of andere soorten onderwijs.

Deze verschillen komen overeen met de verschillen in daadwerkelijke tijdsbesteding zoals hierboven beschreven.

Figuur 4. Gemiddeld aantal taakuren dat raadsleden per jaar krijgen voor hun werk in de raad, weergegeven voor alle respondenten (totaal) en uitgesplitst naar raad en onderwijssector.

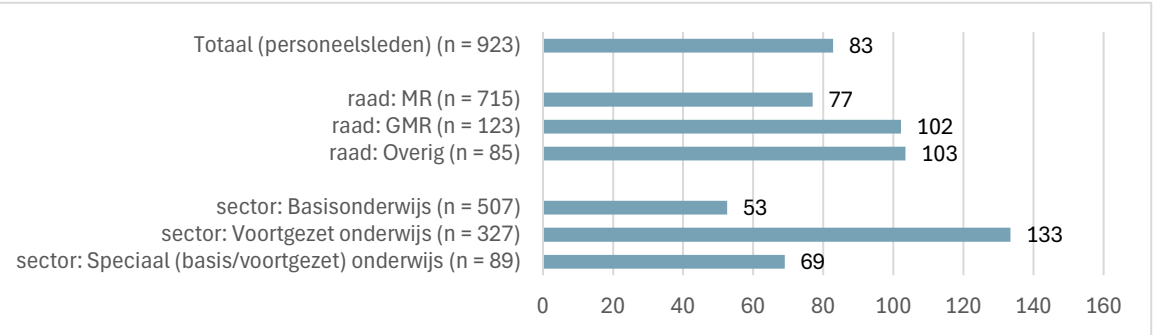

De meeste personeelsleden in een (G)MR geven aan dat er een regeling is voor de beschikbare uren voor het werk in de raad (zie Figuur 5). Daarnaast geeft 14% aan niet te weten of er een regeling is.

Figuur 5. Is er een regeling voor de beschikbare uren voor het werk in de raad voor de personeelsleden van de raad? Beantwoord door personeelsleden in een (G)MR (n = 1035).

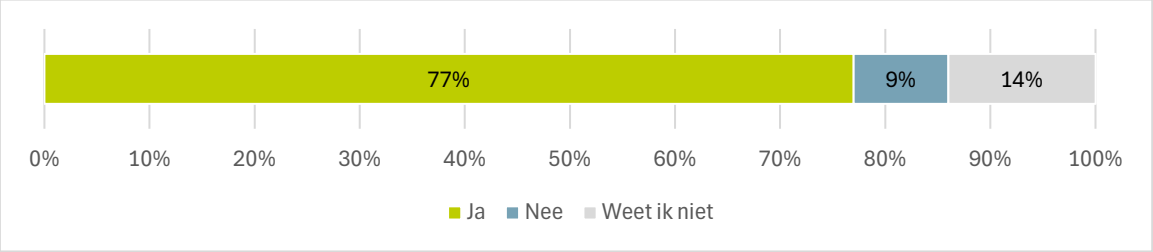

Vergelijking tussen raden en sectoren:

- Respondenten uit het voortgezet onderwijs geven vaker aan dat er een regeling is (90%) dan respondenten uit het basisonderwijs (70%) of gespecialiseerd onderwijs (78%).

Het bevoegd gezag geeft net als (G)MR-leden meestal aan dat er een regeling is (zie figuur 6). Er zijn geen verschillen tussen raden of sectoren.

Figuur 6. Is er een regeling voor de beschikbare uren voor het werk in de raad voor de personeelsleden van de raad? Beantwoord door gesprekspartners van de (G)MR (n = 425).

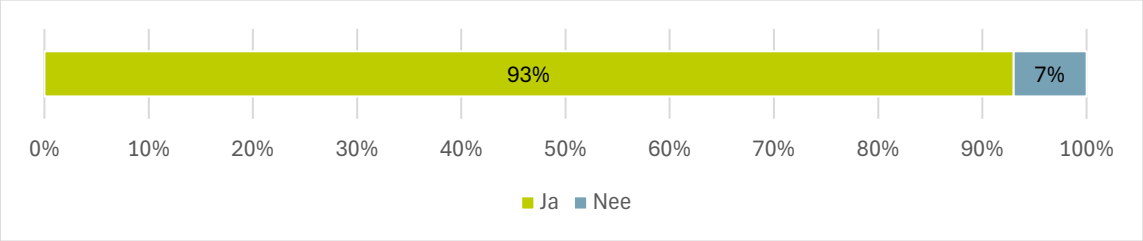

Meer dan de helft van de respondenten waar een regeling is, geeft aan dat de personeelsgeleding hiermee heeft ingestemd. Ongeveer een derde van hen weet niet of er is ingestemd met deze regeling. Er zijn hier geen relevante verschillen tussen raden of sectoren.

Figuur 7. Heeft de personeelsgeleding van de raad ingestemd met de regeling beschikbare uren? Beantwoord door personeelsleden (G)MR (n = 802).

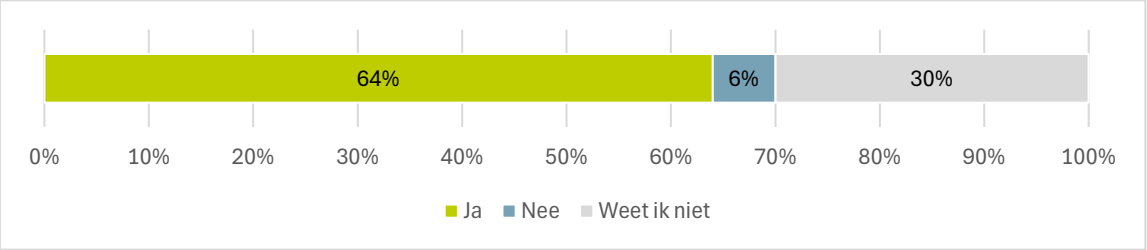

De gesprekspartners van de medezeggenschap geven bijna allemaal (96%) aan dat de personeelsgeleding heeft ingestemd met de regeling voor beschikbare uren, daarbij zijn geen verschillen tussen raden of sectoren.

De meeste personeelsleden geven aan dat het lukt om hun werk voor de raad uit te voeren binnen de daarvoor beschikbare uren (zie Figuur 8). Er zijn geen grote verschillen tussen raden of sectoren.

Figuur 8. Lukt het jou om het werk voor de raad voldoende uit te voeren binnen de in de regeling beschikbare uren? Beantwoord door personeelsleden (n = 1035).

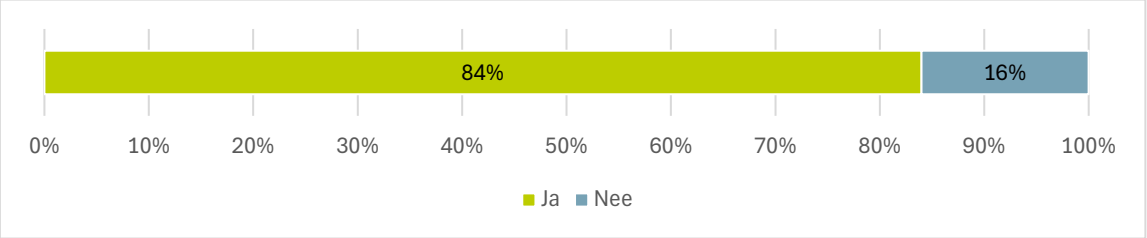

Ook de meeste gesprekspartners geven aan dat het personeelsleden lukt om hun taken binnen de beschikbare uren uit te voeren (zie Figuur 9). Het valt wel op dat door personeelsleden vaker wordt aangegeven dat het werk niet binnen de taakuren past (16%) dan door hun gesprekspartners (2%). Er zijn geen grote verschillen tussen raden en sectoren.

Figuur 9. Lukt het de personeelsgeleding om het werk voor de raad voldoende uit te voeren binnen de in die regeling beschikbaar gestelde uren? Beantwoord door gesprekspartners van de medezeggenschap (n = 425).

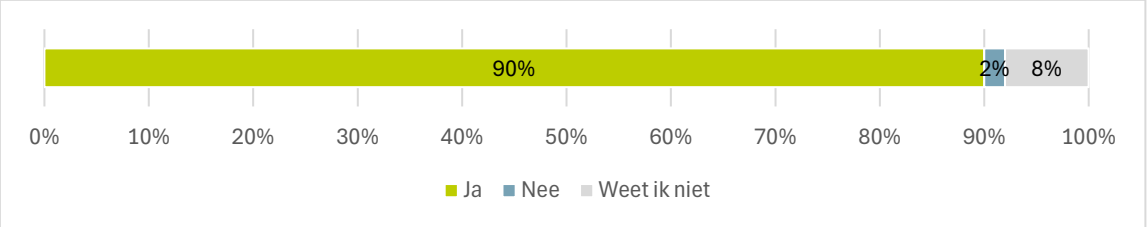

In aansluiting op het beeld hierboven vindt dan ook een ruime meerderheid van het personeel dat ze over het algemeen voldoende tijd hebben om het werk voor de raad goed te kunnen uitvoeren (zie Figuur 10). Een zesde van de personeelsleden geeft aan dat dit niet lukt. Tussen verschillende raden en sectoren zijn geen relevante verschillen zichtbaar.

Figuur 10. Beoordeling van de stelling 'Ik heb over het algemeen voldoende tijd om mijn werk voor de raad goed uit te kunnen voeren' – door personeelsleden in een (G)MR (n = 1035).

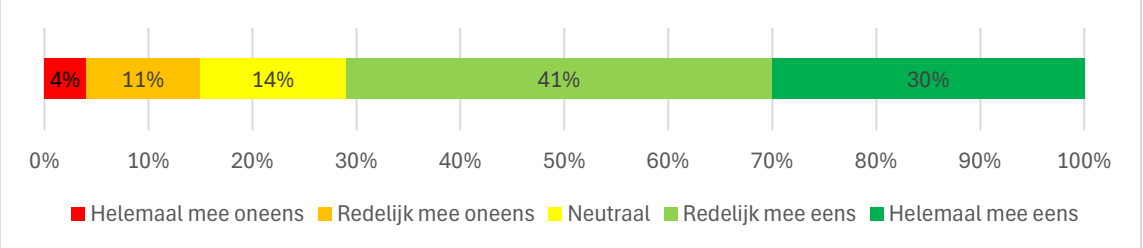

2.2 Ervaren belasting en belastende aspecten

Meer dan de helft van de (G)MR-leden ervaart het werk voor de raad niet als een te grote belasting (zie Figuur 11). Toch is er een minderheid van 14% die de hoeveelheid of het soort werk wel als een te grote belasting ervaart. Een kwart is neutraal.

Figuur 11. Beoordeling van de stelling 'Ik ervaar de hoeveelheid en/of het soort werkzaamheden voor de raad als een te grote belasting' – door (G)MR-leden (n = 1802).

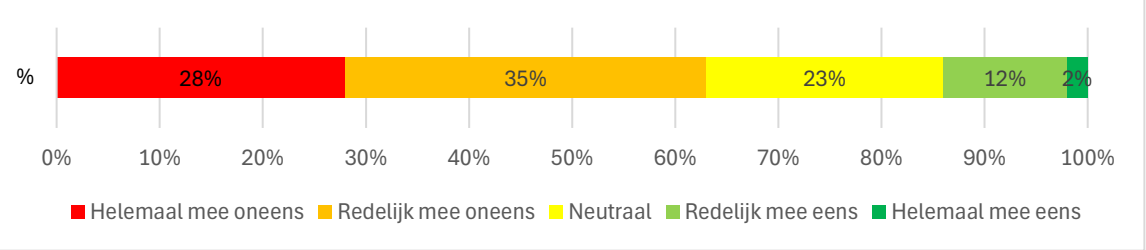

Vergelijking tussen raden, sectoren en geledingen:

- Ouders en leerlingen geven vaker aan het werk in de raad geen te grote belasting te vinden (72% oneens) dan personeelsleden (56% oneens).
- In het vo vinden raadsleden het werk belastender (54% oneens) dan in het po en go (66% oneens)
- Bij GMR-leden vindt 21% de werkzaamheden te belastend, voor MR-leden ligt dat op 12%.

Degenen die het werk voor de raad als te grote belasting ervaren, zijn gevraagd naar belastende aspecten. De vier voorgelegde aspecten worden allemaal door 50 tot 65% van deze respondenten als belastend ervaren (zie Figuur 12). Van deze vier aspecten springt vooral de omvang van wettelijke taken voor de raad er uit (64% (enigszins) mee eens, tegenover 36% die het hiermee (enigszins) oneens is). De tijden waarop de vergaderingen plaatsvinden lijken het minst belastend gevonden te worden, iets meer dan de helft is het (redelijk) oneens met dat zij door dit aspect worden overvraagd.

Figuur 12. Welke aspecten van je werk voor de raad vind je met name belastend? Ik word vooral overvraagd door... (n = 256).

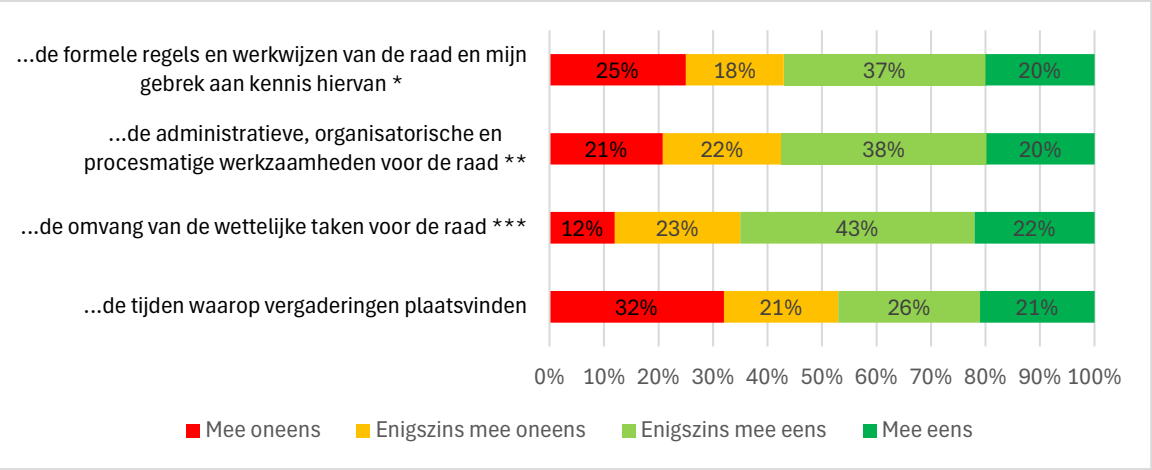

** Zoals vergaderprocedures, besluitvorming en de wettelijke rechten en plichten.*

*** Zoals verslaglegging, vergaderdata inplannen, bewaken van termijnen.*

**** Meebeslissen en adviseren over schoolbeleid, overleggen, vertegenwoordigen achterban.*

Vergelijking tussen raden, sectoren en geledingen:

- Leden van overige raden zijn het vaker (enigszins) eens (69%) met de stelling ‘ik word vooral overvraagd door de formele regels en werkwijzen van de raad en mijn gebrek aan kennis hiervan’ dan GMR-leden (54%) en MR-leden (56%).
- In het gespecialiseerd onderwijs zijn respondenten het iets minder vaak (enigszins) eens met de stelling ‘ik word vooral overvraagd door de administratieve, organisatorische en procesmatige werkzaamheden voor de raad’ dan in de andere sectoren (46% t.o.v. 58%).
- In het voortgezet onderwijs zijn respondenten het vaker (enigszins) eens met de stelling ‘ik word vooral overvraagd door de omvang van de wettelijke taken voor de raad’ dan in de andere sectoren (79% t.o.v. 57% in bo en 50% in go).
- GMR-leden zijn het vaker (enigszins) eens met de stelling ‘ik word vooral overvraagd door de tijden waarop vergaderingen plaatsvinden’ dan MR-leden of leden van overige raden (58% t.o.v. MR 46% en overig 35%).

3 Vergaderingen en overleg

In dit hoofdstuk wordt besproken hoe vaak de raden vergaderen, hoe de taken verdeeld zijn en hoe leden en gesprekspartners de vergaderingen inhoudelijk beoordelen.

Samenvatting

- Volgens de meeste (G)MR-leden vergaderen de raad en het bevoegd gezag 4 tot 7 keer per jaar samen.
- De agenda voor de overlegvergaderingen wordt meestal opgesteld door het bevoegd gezag en de raad samen, of door de raad zelf. De voorzitter van de raad zit deze vergaderingen doorgaans voor.
- Bij meer dan de helft van de respondenten is het bevoegd gezag elke vergadering ten minste deels aanwezig.
- Zowel (G)MR-leden als gesprekspartners zijn overwegend positief over de kwaliteit van het overleg.

3.1 Frequentie en taakverdeling

De helft van de (G)MR-leden geeft aan dat er 6 of 7 keer per jaar vergaderd wordt met de raad en gesprekspartners (48%). Bij ongeveer een derde is dit 4 of 5 keer per jaar (31%). Minder dan 4 vergadering per jaar of meer dan 10 komen maar weinig voor. Dit is ongeveer hetzelfde voor alle typen raden, sectoren en geledingen. Het aantal vergaderingen lijkt iets verminderd ten opzichte van 2023. Toen gaf 10% aan vaker dan 10 keer per jaar te vergaderen, in deze meting is dat slechts 3%.

Figuur 13. Aantal vergaderingen per jaar met de raad en het bevoegd gezag – volgens (G)MR-leden (n = 1802).

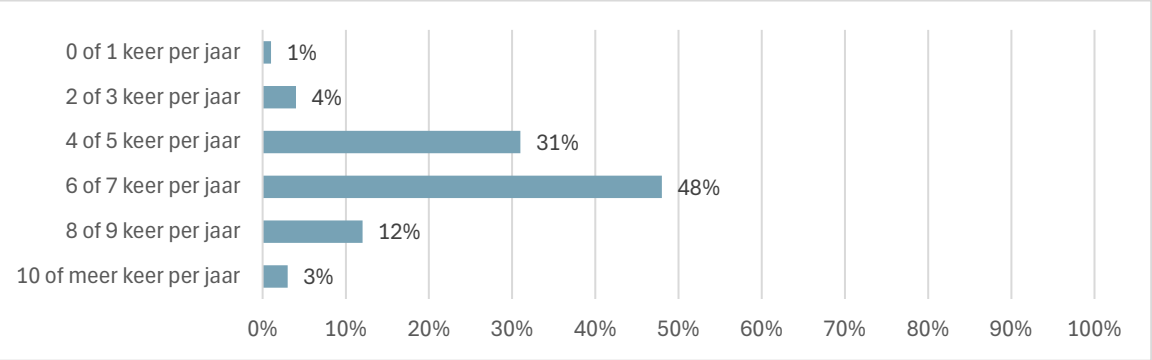

Volgens de gesprekspartners vinden er minder gezamenlijke vergaderingen plaats dan dat de (G)MR-leden aangeven. De meeste gesprekspartners geven aan dat er 3 of 4 vergaderingen plaatsvinden, terwijl leden 4 tot 7 vergaderingen aangeven. Wellicht hebben sommige (G)MR-leden ook hun eigen overleggen meegeteld.

Figuur 14. Aantal vergaderingen per jaar met de raad en het bevoegd gezag – volgens gesprekspartners van de medezeggenschap (n = 425).

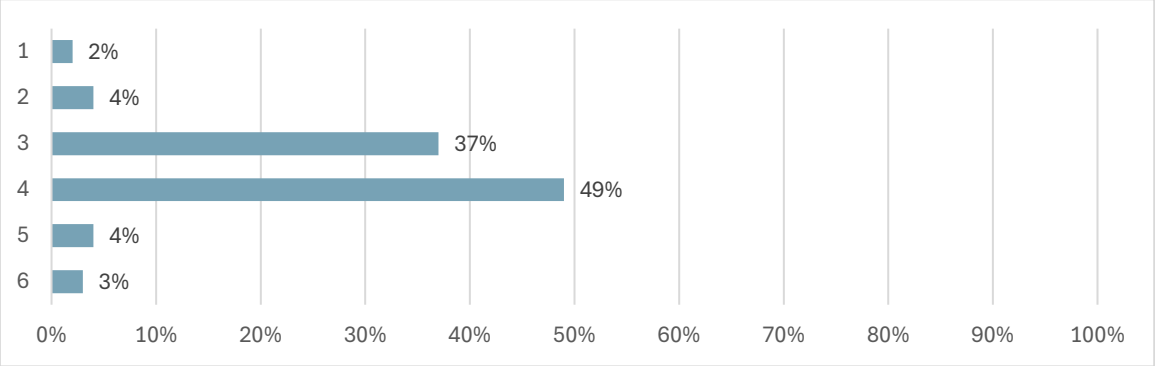

Opstellen van de agenda

De helft van de (G)MR-leden geeft aan dat het opstellen van de agenda gedaan wordt door het bevoegd gezag en de raad samen. Een derde geeft aan dat de raad dit doet. De antwoorden van de gesprekspartners zijn vergelijkbaar, al geven zij iets vaker aan dat de agenda samen opgesteld wordt (56%, tegenover 49% van de (G)MR-leden).

Figuur 15. Antwoorden op de vraag 'Wie stelt de agenda van de vergadering met de raad en het bestuur/de schoolleiding op' – door (G)MR-leden en gesprekspartners.

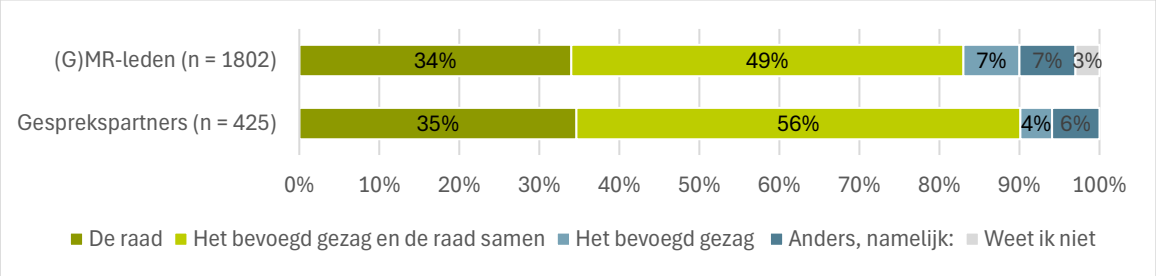

Vergelijking antwoorden (G)MR-leden tussen raden en sectoren:

- MR-leden geven vaker aan dat de raad de agenda opstelt (38%) dan GMR-leden (15%) of leden van een overige raad (25%).
- In het voortgezet onderwijs geven (G)MR-leden minder vaak aan dat de agenda wordt opgesteld door de raad (26%), dan in het basisonderwijs (36%) en gespecialiseerd onderwijs (42%).

Vergelijking antwoorden gesprekspartners tussen raden en sectoren:

- Ook volgens gesprekspartners wordt de agenda in een GMR minder vaak opgesteld door de raad (19%) dan in een MR (40%) of overige raad (35%). In een GMR gebeurt dit vaker gezamenlijk.
- In het basisonderwijs lijkt de agenda vaker opgesteld te worden door de raad (40%) dan in het voortgezet onderwijs (23%) of gespecialiseerd onderwijs (28%) en minder vaak gezamenlijk.

Voorzitten van gezamenlijke vergaderingen

Het voorzitten van de gezamenlijke vergaderingen wordt volgens zowel (G)MR-leden als gesprekspartners meestal gedaan door de voorzitter of een ander lid van de raad. Dit is voor alle type raden, sectoren en geledingen vergelijkbaar.

Figuur 16. Antwoorden op de vraag 'Wie zit de vergaderingen van de raad en het bevoegd gezag samen voor?' – door (G)MR-leden en gesprekspartners.

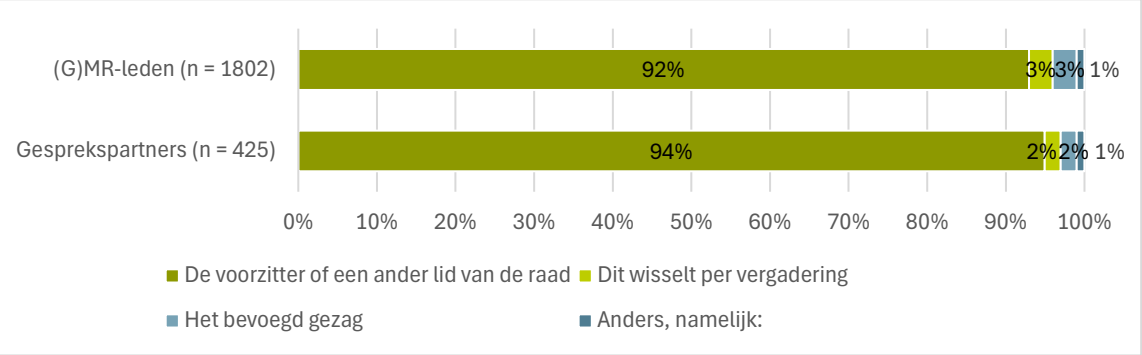

3.2 Aanwezigheid bevoegd gezag

Het bevoegd gezag is volgens ruim de helft van de (G)MR-leden (55%) elke vergadering een deel aanwezig. Het komt ook regelmatig voor dat het bevoegd gezag altijd de hele vergadering aanwezig is (23%). Andere mogelijkheden zijn dat het bevoegd gezag aanwezig is bij daartoe geplande overleggen (15%) of alleen op verzoek (7%). Het komt volgens de (G)MR-leden niet voor dat het bevoegd gezag nooit aanwezig is bij vergaderingen. Gesprekspartners geven ongeveer hetzelfde beeld.

Figuur 17. Aanwezigheid van het bevoegd gezag bij vergaderingen volgens (G)MR-leden en gesprekspartners.

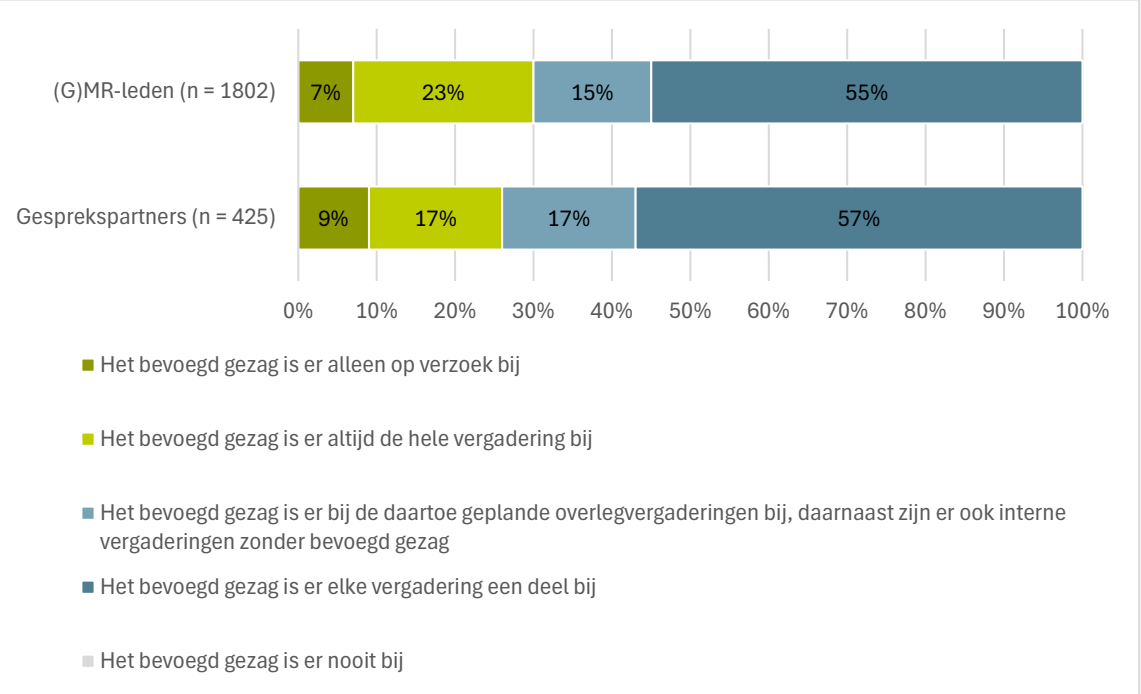

Vergelijking antwoorden (G)MR-leden tussen raden en sectoren:

- GMR-leden geven minder vaak aan dat het bevoegd gezag de hele vergadering aanwezig is (9%) dan MR-leden (25%) en overige leden (28%). Aanwezigheid bij daartoe geplande vergaderingen of gedeeltelijke aanwezigheid komen volgens hen vaker voor.
- In het voortgezet onderwijs geven (G)MR-leden vaker aan dat het bevoegd gezag bij daartoe geplande vergaderingen aanwezig is (27%), dan in het basisonderwijs (9%) en gespecialiseerd onderwijs (15%).

Vergelijking antwoorden gesprekspartners tussen raden en sectoren:

- Gesprekspartners in een MR geven minder vaak aan dat het bevoegd gezag bij daarvoor geplande overleggen aanwezig (14%) is dan gesprekspartners in een GMR (24%) en overige raad (26%).
- Gesprekspartners in het basisonderwijs geven vaker aan dat het bevoegd gezag elke vergadering een deel ervan aansluit (63%) dan gesprekspartners in het gespecialiseerd onderwijs (50%) en voortgezet onderwijs (42%).

3.3 Kwaliteit van het overleg

(G)MR-leden zijn over het algemeen positief over de kwaliteit van de vergaderingen. Zo geeft 91% aan dat er tijdens de vergaderingen voldoende ruimte is voor ieders inbreng. De tevredenheid hierover lijkt gestegen ten opzichte van 2023, maar mogelijk hangt dit samen met een andere formulering. Bij de meting van 2023 gaf 85% aan dat er voldoende ruimte is om onderwerpen te bespreken die zij belangrijk vinden.

Figuur 18. Beoordeling van stelling over vergaderingen – door (G)MR-leden (n = 1802).

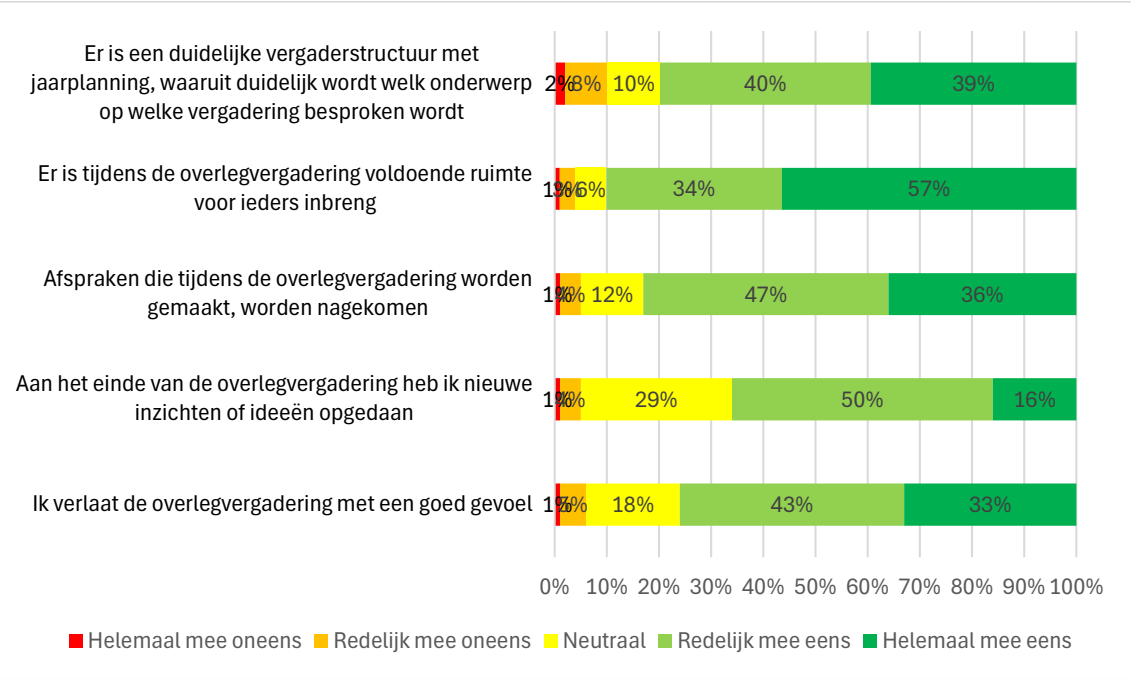

Vergelijking tussen raden en sectoren:

- GMR-leden zijn het met drie van de vijf stellingen vaker eens dan leden van andere type raden, daarmee lijken zij positiever over de vergaderingen. Zij geven vaker aan dat er een duidelijke vergaderstructuur met jaarplanning is (GMR 88%; MR 78%; overig 72%) en dat afspraken vanuit vergaderingen worden nagekomen (GMR 91%; 83%; 76%). Ook hebben zij vaker nieuwe inzichten opgedaan aan het einde van een overlegvergadering (76%; MR 65%; overig 61%).
- In het basisonderwijs geven respondenten vaker aan dat afspraken worden nagekomen (87%) dan in het gespecialiseerd onderwijs (80%) en voortgezet onderwijs (75%).
- Daarnaast verlaten respondenten uit het basisonderwijs de vergadering vaker met een goed gevoel (79%) dan respondenten uit het gespecialiseerd onderwijs (71%) en voortgezet onderwijs (69%).

Gesprekspartners oordelen, net als leden van de medezeggenschap, over het algemeen positief over de kwaliteit van de vergaderingen. 94% geeft bijvoorbeeld aan dat er tijdens vergaderingen voldoende ruimte is voor ieders inbreng. Ook worden afspraken die tijdens vergaderingen worden gemaakt volgens 94% van de gesprekspartners nagekomen. Respondenten zijn het iets minder vaak eens met de stelling dat ze aan het eind van de vergadering nieuwe inzichten hebben opgedaan (60%), daarnaast is een derde hierover neutraal en 7% is het oneens.

Figuur 19. Beoordeling van stellingen over vergaderingen – door gesprekspartners van de medezeggenschap (n = 425).

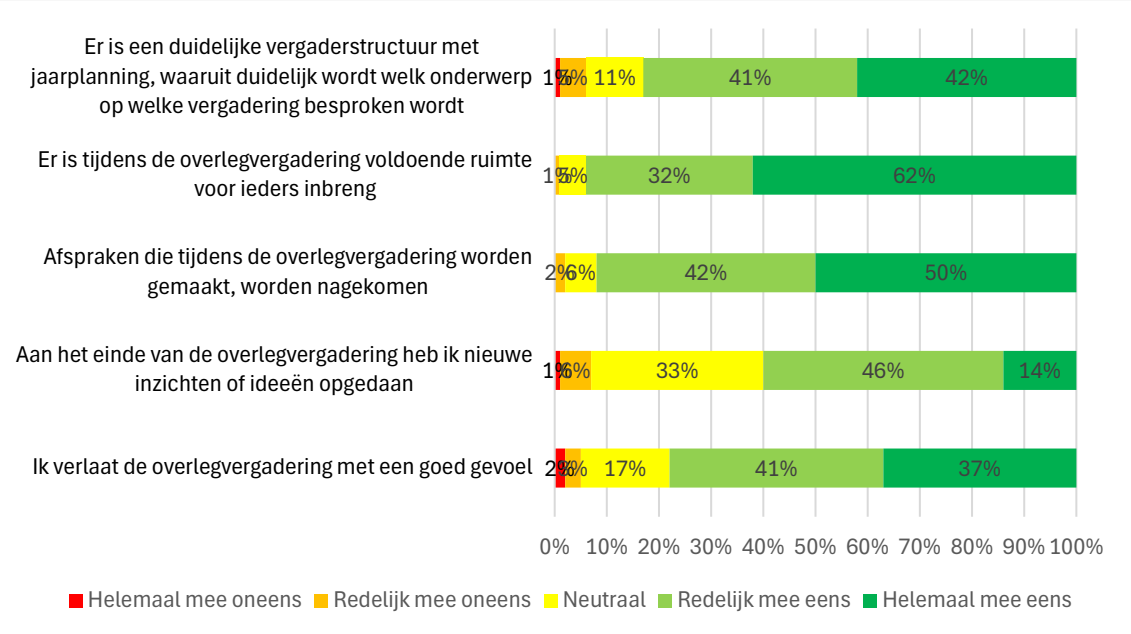

Vergelijking tussen raden en sectoren:

- Gesprekspartners van MR geven minder vaak aan dat er een duidelijke vergaderstructuur is (79%) dan die van een GMR (90%) en overige raden (91%).
- Gesprekspartners van overige raden zijn het minder vaak eens met dat er voldoende ruimte is voor ieders inbreng (74%) dan gesprekspartners in een GMR (94%) en MR (95%). In overige raden is men vaker neutraal. Hetzelfde geldt voor de stellingen over het nakomen van afspraken en het verlaten van de vergadering met een goed gevoel.

- In het voortgezet onderwijs geeft men minder vaak aan dat er tijdens vergaderingen ruimte is voor ieders inbreng (85%) dan in het basisonderwijs (97%) en gespecialiseerd onderwijs (94%). In het voortgezet onderwijs zijn gesprekspartners vaker neutraal.
- Gesprekspartners uit verschillende sectoren verschillen van mening over of zij aan het einde van de overlegvergadering nieuwe inzichten hebben opgedaan (bo 61% eens; go 78% eens; vo 48% eens).
- In het voortgezet onderwijs verlaten gesprekspartners de overlegvergadering minder vaak met een goed gevoel (62% eens) dan in het basisonderwijs (82% eens) en gespecialiseerd onderwijs (89% eens).

4 Professionalisering en faciliteiten

De kwaliteit van medezeggenschap hangt samen met de kennis, professionalisering en faciliteiten die beschikbaar zijn in en voor de medezeggenschap.

Samenvatting

- De meeste (G)MR-leden en gesprekspartners geven aan voldoende kennis te hebben om hun rol in de medezeggenschap goed te vervullen.
- Ruim 60% van de (G)MR-leden neemt minimaal één keer per jaar deel aan scholing of professionaliseringsactiviteiten. Een derde neemt hier nooit aan deel.
- De meeste respondenten weten van het recht op vergoeding van onder andere scholingskosten. Over het algemeen staat het bevoegd gezag ook achter het recht op die vergoeding.
- MR-en hebben in de meeste gevallen geen ondersteuner van buiten de raad, GMR-en hebben vaak wel een ambtelijk secretaris of een interne ondersteuner. De ondersteuner biedt veelal organisatorische en administratieve ondersteuning.
- Raden die geen ondersteuner hebben, hebben het meest behoefte aan informatie, advies en procedures rondom medezeggenschap en het minste behoefte aan administratieve en organisatorische ondersteuning.
- Een vergoeding voor leerlingen in een raad is gebruikelijk, ouders ontvangen daarentegen meestal geen vergoeding. Daarnaast krijgt de helft van de leerlingen vrijstelling van lessen voor het werk in de raad.

4.1 Voldoende kennis

(G)MR-leden geven over het algemeen aan dat zij voldoende kennis hebben om hun taken in de raad goed uit te kunnen voeren (zie Figuur 20) 17% is neutraal, 12% vindt dat ze niet voldoende kennis hebben. In 2023 is een vergelijkbare vraag gesteld, namelijk ‘Heb je voldoende informatie en kennis om je taken als MR-lid goed uit te kunnen voeren?’. De resultaten uit 2023 zijn op een paar procentpunten na vergelijkbaar met die van deze meting. Tussen raden, sectoren en geledingen zijn geen verschillen te zien.

Figuur 20. Beoordeling van de stelling 'Ik heb voldoende kennis om mijn taken als lid van de raad goed uit te kunnen voeren' door (G)MR-leden (n = 1802) in 2026 vergeleken met 2023.*

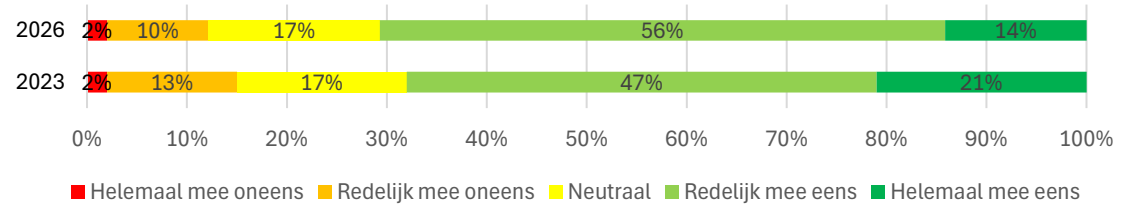

** In 2023 waren de antwoordmogelijkheden: Nee, ik weet veel te weinig; Nee, ik weet te weinig; Neutraal; Ja, ik weet voldoende; Ja, ik weet ruim voldoende.*

Gesprekspartners van de medezeggenschap geven eveneens meestal aan voldoende kennis te hebben om hun rol in de medezeggenschap goed uit te voeren (zie Figuur 21). Hierin zijn geen verschillen te zien tussen raden of sectoren.

Figuur 21. Antwoorden op de vraag 'Heb je voldoende kennis van medezeggenschap om jouw rol als gesprekspartner van de medezeggenschapsraad goed te kunnen uitvoeren?' door gesprekspartners (n = 425).

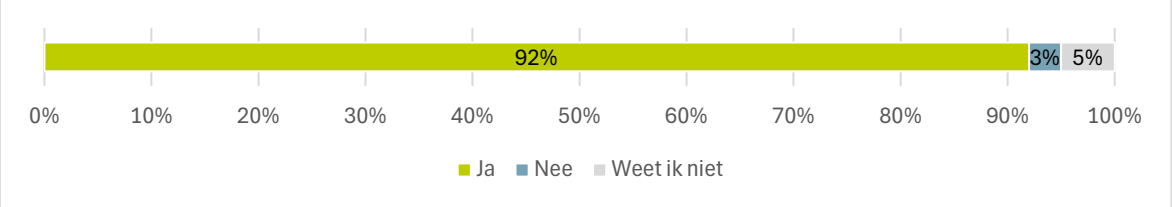

4.2 Scholing en basiscursus

60% van de (G)MR-leden volgt minimaal één keer per jaar scholing, tegenover ruim een derde die aangeeft nooit scholing te volgen. De helft doet dat ééns per jaar.

Figuur 22. Antwoorden op de vraag 'Hoe vaak neem je deel aan scholing of professionaliserings-activiteiten specifiek gericht op jouw (G)MR-werk?' door (G)MR-leden (n = 1802).

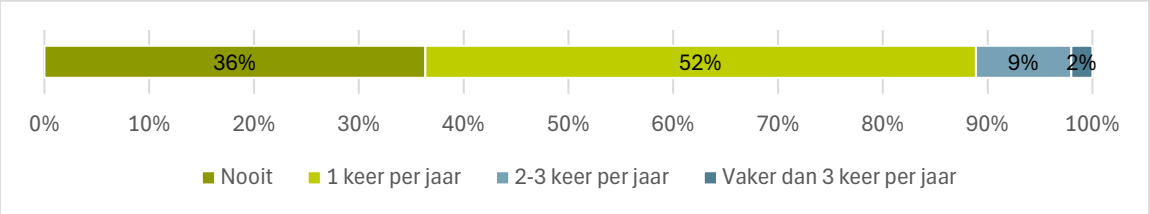

Vergelijking tussen raden, sectoren en geledingen:

- GMR-leden geven aan vaker scholing te volgen dan MR-leden: 78% van de GMR-leden volgt minimaal één keer per jaar scholing, tegenover 61% van de MR-leden.
- Respondenten uit het basisonderwijs geven aan minder vaak scholing te volgen dan de andere sectoren: in het basisonderwijs volgt 60% minimaal één keer per jaar scholing, tegenover 72% in het gespecialiseerd onderwijs en 73% in het voortgezet onderwijs.
- Tussen geledingen zijn geen grote verschillen zichtbaar.

(basis)cursus in de eerste zes maanden

Ruim de helft van de huidige (G)MR-leden geeft aan een cursus over medezeggenschap te hebben gevolgd in de eerste zes maanden bij de raad (zie Figuur 23), tegenover ongeveer 40% die dit niet heeft gedaan. Van de respondenten die geen cursus heeft gevolgd, geeft iets meer dan de helft aan dat hen dit ook niet is aangeboden. De andere helft geeft aan dat hen wel een cursus is aangeboden.

Ten opzichte van 2023 is het percentage respondenten dat zo'n basiscursus volgde iets gestegen. Toen gaf 55% aan in de eerste zes maanden een cursus te hebben gevolgd, tegenover 42% die dat niet heeft gedaan. In 2023 was ook de optie 'weet ik niet' beschikbaar, hier koos 3% voor. Of de cursus wel of niet is aangeboden, is tijdens die meting niet gevraagd.

Figuur 23. Antwoord op de vraag 'Heb je een cursus over medezeggenschap gevolgd in de eerste zes maanden toen je lid van de raad werd?' door (G)MR-leden (n = 1802).

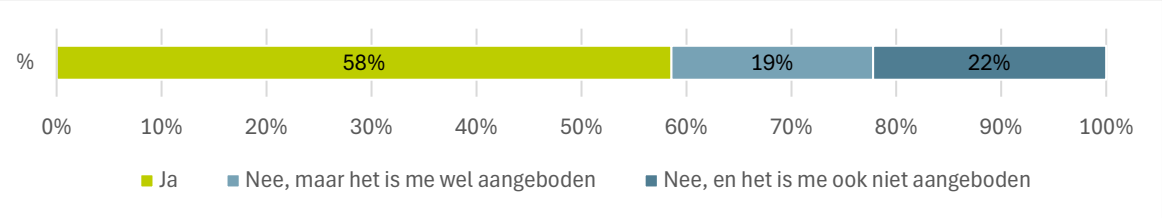

Vergelijking tussen raden, sectoren en geledingen:

- Ouders en leerlingen hebben minder vaak een cursus gevolgd dan personeelsleden (51% van de ouders en leerlingen, tegenover 64% van de personeelsleden).
- Tussen type raden en sectoren zijn geen verschillen.

Kennis over recht vergoeding

Een gebrek aan vergoeding van kosten kan een belemmering zijn in het volgen van scholing. Raadsleden zijn over het algemeen echter goed op de hoogte van het recht op vergoeding van onder andere scholingskosten (zie Figuur 24). In vergelijking met 2023 zijn minder respondenten op de hoogte van dit recht. We zien wel dat (G)MR-leden die weten dat zij recht hebben op vergoeding, gemiddeld iets vaker scholing volgen dan de groep die dat niet weet, maar het verband is niet heel sterk *(rho=0,2).*

Figuur 24. Antwoorden op de vraag 'Ben je op de hoogte dat de raad recht heeft op vergoeding van alle 'redelijkerwijs noodzakelijke kosten', waaronder scholingskosten?' door (G)MR-leden (n = 1802).

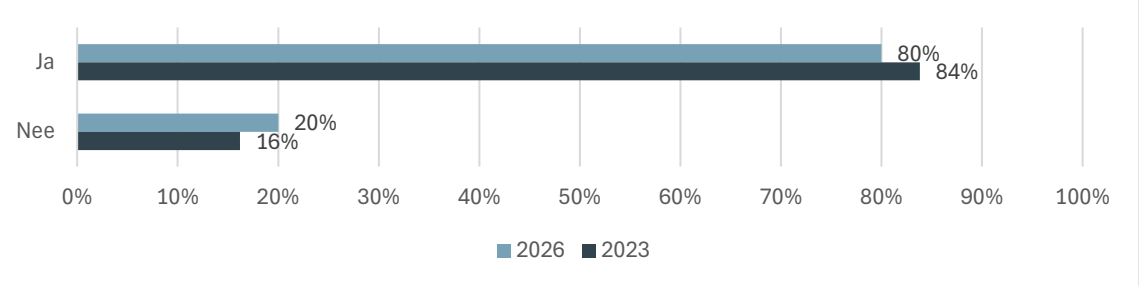

Vergelijking tussen raden, sectoren en geledingen:

- GMR-leden weten vaker van het recht op vergoeding (90%) dan MR-leden (78%) en leden van overige raden (79%).
- Personeelsleden zijn vaker op de hoogte van het recht op vergoeding (76%) dan ouders of leerlingen (82%).
- Tussen sectoren zijn geen verschillen.

Gespreksleden van de medezeggenschap geven meestal ook aan dat zij de raad geïnformeerd hebben over het recht op vergoeding (zie Figuur 25). Dit komt overeen met het percentage (G)MR-leden dat op de hoogte is. Er zijn geen verschillen tussen raden, sectoren en geledingen.

Figuur 25. Antwoorden op de vraag 'Heb je de raad geïnformeerd over het recht op vergoeding van alle redelijkerwijs noodzakelijke kosten, scholingskosten daaronder begrepen?' door gesprekspartners van de medezeggenschap (n = 425).

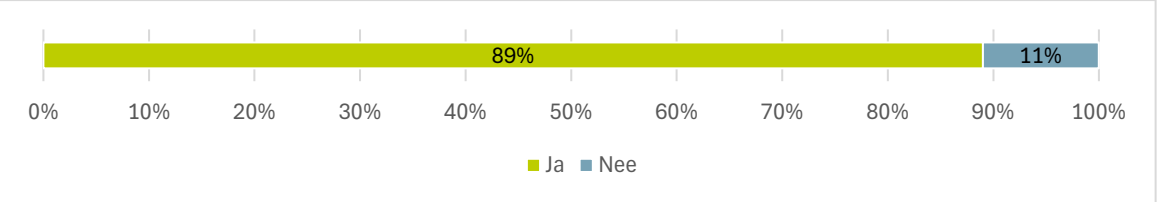

Een ruime meerderheid van de (G)MR-leden geeft aan dat het bevoegd gezag achter het recht op vergoeding van alle redelijkerwijs noodzakelijke kosten staat (zie Figuur 26). Daarnaast geeft 17% aan dat zij niet weten of het bevoegd gezag achter dat recht op vergoeding staat en 2% zegt dit niet zo is. Er zijn geen verschillen tussen raden, sectoren of geledingen.

Figuur 26. Antwoorden op de vraag 'Staat het bestuur/de schoolleiding achter het recht van de raad op vergoeding van alle redelijkerwijs noodzakelijke kosten?' door (G)MR-leden (n = 1434).

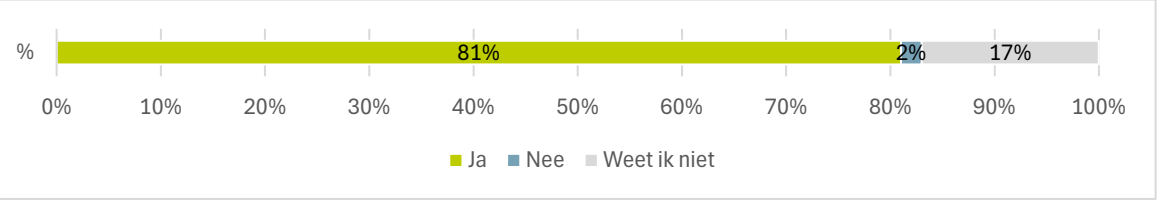

4.3 Lidmaatschap of abonnement gericht op ondersteuning

Minder dan de helft van de (G)MR-leden geeft aan dat hun raad een lidmaatschap heeft bij een externe organisatie gericht op ondersteuning bij medezeggenschap (zie Figuur 27). Daarnaast weet ruim een derde niet of er een lidmaatschap of abonnement is en 18% geeft aan dat dit er niet is.

Figuur 27. Antwoorden op de vraag 'Heeft jouw raad een lidmaatschap of abonnement bij een externe organisatie gericht op ondersteuning bij medezeggenschap?' door (G)MR-leden (n = 1802).

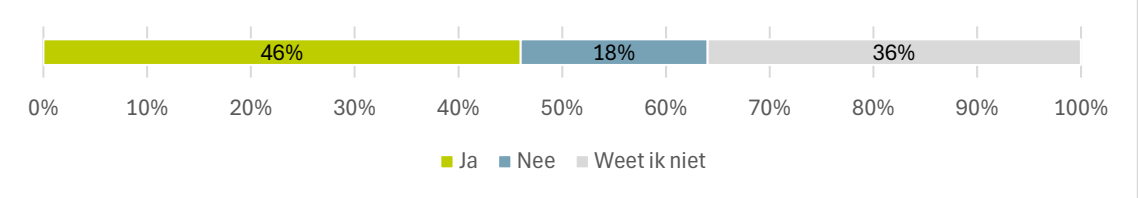

Vergelijking tussen raden, sectoren en geledingen:

- MR-leden geven minder vaak aan dat er een lidmaatschap of abonnement is (41%) dan GMR-leden (65%) en leden van overige raden (56%). MR-leden geven vooral vaker aan dat ze het niet weten (39% tegenover 24% van de GMR-leden en 27% van de overige leden).
- Ouders en leerlingen weten eveneens vaker niet of er een lidmaatschap of abonnement is (45%), vergeleken met personeelsleden (30%).

- Ook tussen sectoren bestaan verschillen, zo geeft het voortgezet onderwijs vaker aan dat er een lidmaatschap of abonnement is (61%) dan het basisonderwijs (38%) en gespecialiseerd onderwijs (52%). In het basisonderwijs weten respondenten ook vaker niet of dit er is (41% tegenover 29% in go en vo).

De gesprekspartners van de medezeggenschap geven veel vaker dan (G)MR-leden aan dat ze bij een externe partij terecht kunnen met vragen over medezeggenschap, namelijk 85% (zie Figuur 28). 10% weet het niet en slechts 4% geeft aan dat zij niet bij een externe partij terecht kunnen.

Figuur 28. Antwoorden op de vraag 'Is er een externe partij waar je terecht kunt met vragen over medezeggenschap?' door gesprekspartners van de medezeggenschap (n = 425).

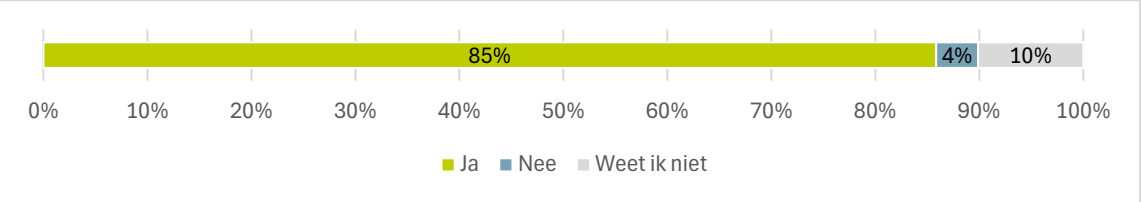

Vergelijking tussen raden en sectoren:
- Gesprekspartners van een GMR geven vaker aan bij een externe partij terecht te kunnen (96%) dan gesprekspartners van een MR (83%) of overige raad (74%).
- Tussen sectoren zijn geen grote verschillen te zien.

4.4 Ondersteuner voor de raad

De meerderheid van de (G)MR-leden geeft aan dat hun raad geen ambtelijk secretaris of andere ondersteuner heeft (zie Figuur 29). 7% van de raden heeft een ambtelijk secretaris, 9% een interne ondersteuner van de schoolorganisatie. Een klein percentage (4%) geeft aan een andere vorm van ondersteuning te hebben, het gaat dan bijvoorbeeld om een externe notulist.

Figuur 29. Antwoorden op de vraag 'Wordt jouw raad ondersteund door iemand die geen lid is van de raad?' door (G)MR-leden (n = 1802).

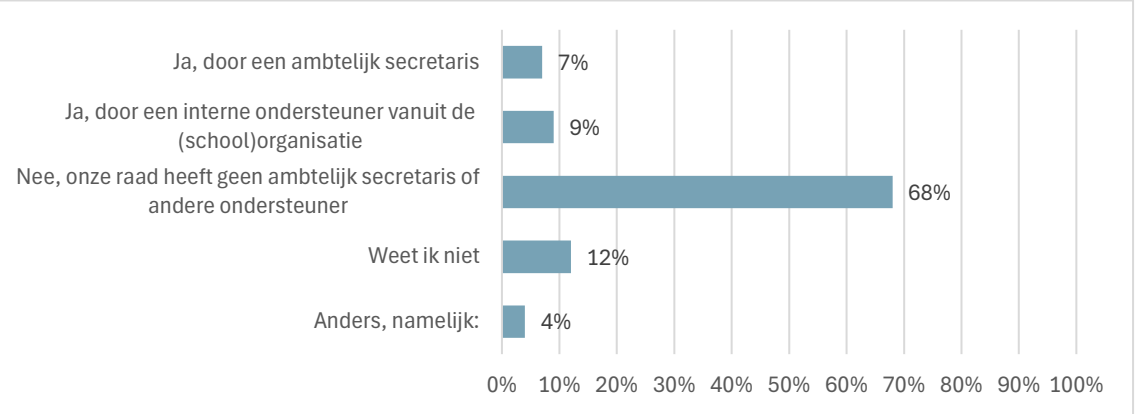

Vergelijking tussen raden, sectoren en geledingen:

- Tussen type raden zijn grote verschillen te zien, deze zijn weergegeven in onderstaande figuur 30a. GMR-en hebben veel vaker een ondersteuner dan MR-en of overige raden.
- In het voortgezet onderwijs is vaker een ondersteuner (24%) dan in het basisonderwijs (13%) en gespecialiseerd onderwijs (16%).
- De combinatie naar sector en type raad staat in figuur 30b. GMR-en in het gespecialiseerd onderwijs en het basisonderwijs worden het meest ondersteund, overwegend door een ambtelijk secretaris, terwijl GMR-en in het vo relatief vaak een intern ondersteuner hebben.

Figuur 30a. Antwoorden op de vraag 'Wordt jouw raad ondersteund door iemand die geen lid is van de raad?' door (G)MR-leden (n = 1802), uitgesplitst per raad.

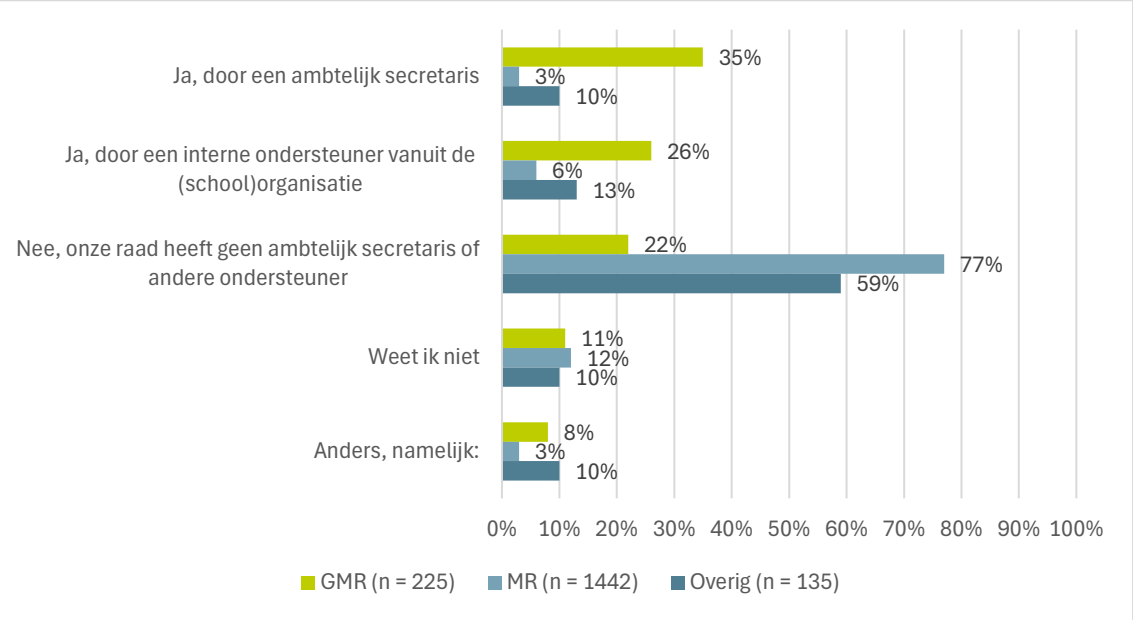

Figuur 30b. Antwoorden op de vraag 'Wordt jouw raad ondersteund door iemand die geen lid is van de raad?' door (G)MR-leden (n = 1802), uitgesplitst naar MR, GMR én sector

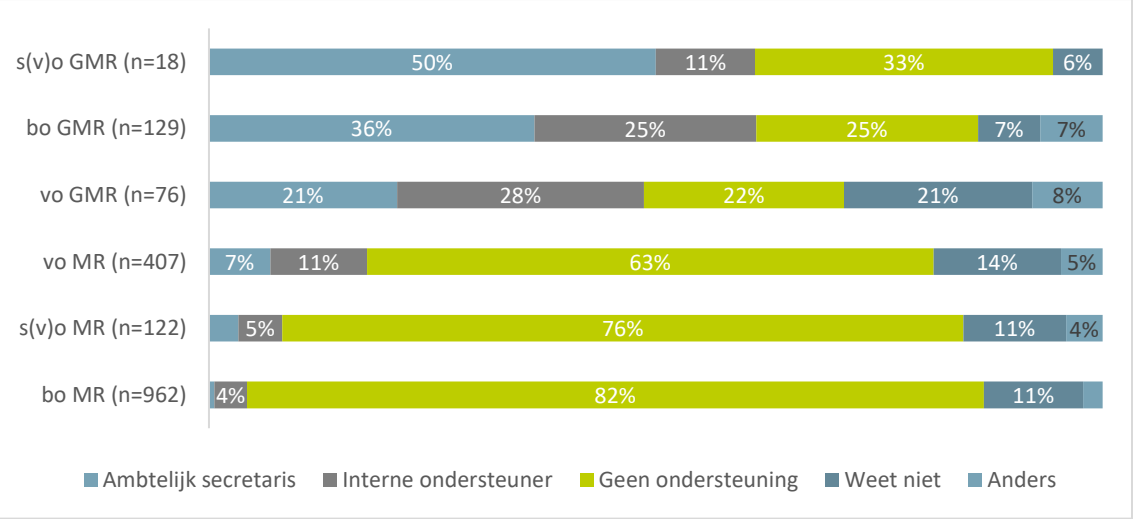

Ook de meerderheid van de gesprekspartners van de medezeggenschap geeft aan dat hun raad geen ondersteuner heeft (zie Figuur 31). Vergeleken met de (G)MR-leden geeft een groter deel van de gesprekspartners aan dat er ondersteuning is (12% door een ambtelijk secretaris en 16% door een interne ondersteuner) en een kleiner deel zegt 'weet ik niet' (3%). Daarnaast heeft 5% een andere vorm van ondersteuning, zo huren zij soms iemand met specifieke expertise in.

Figuur 31. Antwoorden op de vraag 'Wordt jouw raad ondersteund door iemand die geen lid is van de raad?' door gesprekspartners van de medezeggenschap (n = 425).

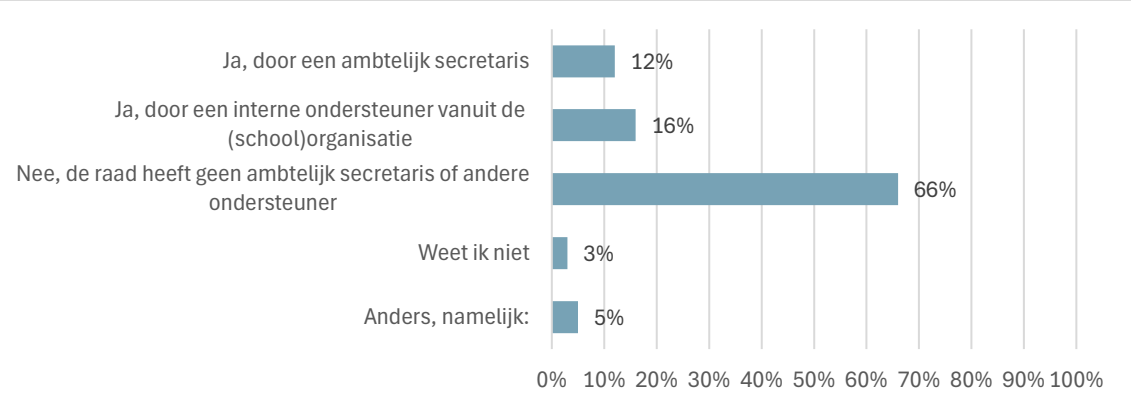

Vergelijking tussen raden en sectoren:

- De raden verschillen onderling veel van elkaar, dit is weergegeven in Figuur 32. Net als (G)MR-leden geven gesprekspartners aan dat er in een GMR veel vaker ondersteuning is dan in een MR of overige raad.
- In het voortgezet onderwijs is vaker een ondersteuner (42%) dan in het basisonderwijs (25%) en gespecialiseerd onderwijs (22%).

Figuur 32. Antwoorden op de vraag 'Wordt jouw raad ondersteund door iemand die geen lid is van de raad?' door gesprekspartners van de medezeggenschap (n = 425), uitgesplitst per raad.

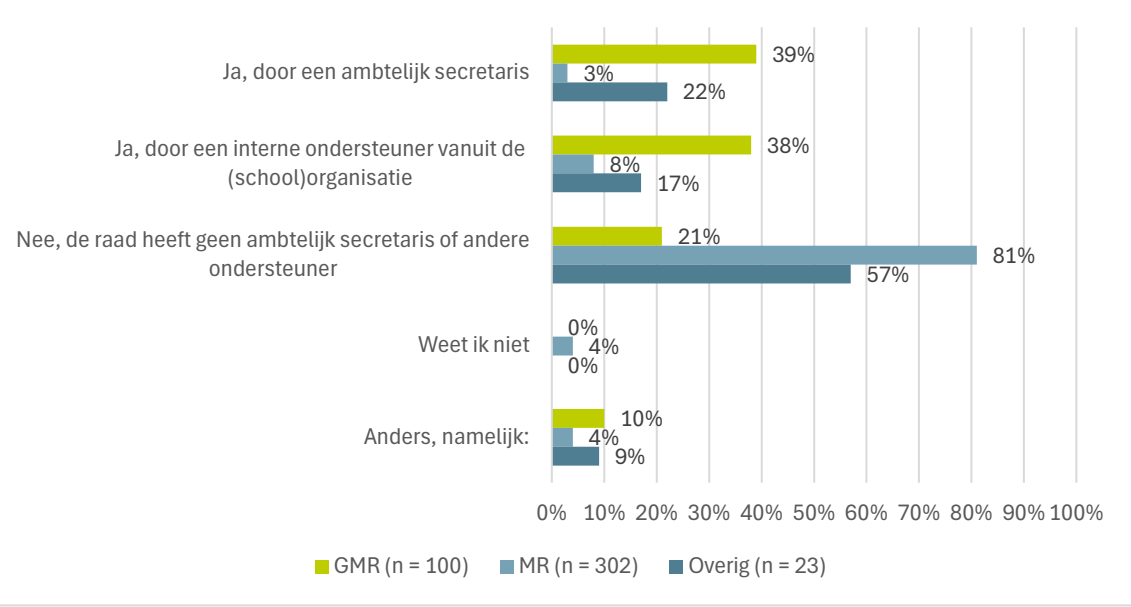

Type ondersteuning

Indien er een ondersteuner voor de raad is, dan biedt die meestal organisatorische en administratieve ondersteuning (zie Figuur 33). Ondersteuners voeren ook andere ondersteunende werkzaamheden uit, ongeveer 30% van de respondenten geeft aan dat de ondersteuner helpt met inhoudelijke en beleidsmatige ondersteuning; informatie, advies en procedures rondom medezeggenschap; en communicatie en vertegenwoordiging. Niet iedereen heeft zicht op de taken van de ondersteuner, 16% geeft aan onvoldoende zicht te hebben. Tot slot is er een klein percentage (7%) dat aangeeft dat er andere werkzaamheden worden uitgevoerd, meestal gaat het om notuleren.

Figuur 33. Werkzaamheden die de ondersteuner uitvoert indien die er is, volgens (G)MR-leden (n = 285).

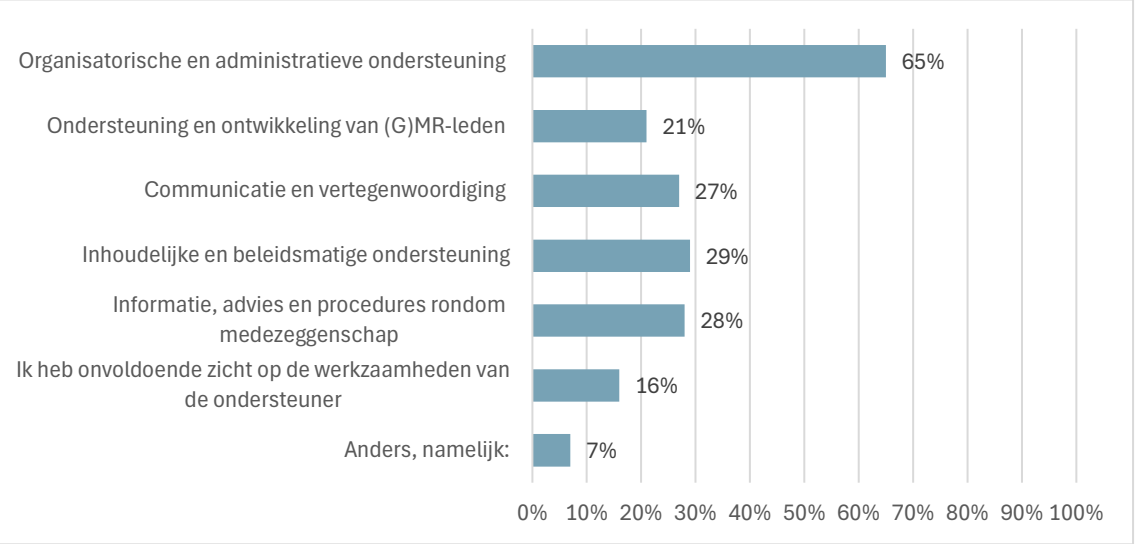

Vergelijking tussen raden, sectoren en geledingen:

- Binnen een GMR en overige raden geven meer respondenten aan organisatorische en administratieve ondersteuning te krijgen van een ondersteuner (GMR 80%; overig 72%) dan binnen een MR (46%). MR-leden en leden van overige raden geven vaker aan onvoldoende zicht te hebben op de werkzaamheden (21%) dan GMR-leden (11%).
- In het voortgezet onderwijs geeft een kleiner percentage aan ondersteuning te krijgen bij communicatie en vertegenwoordiging (15%) dan in het basisonderwijs (35%) en gespecialiseerd onderwijs (43%).
- Tussen geledingen zijn er geen grote verschillen.

Behoefte aan ondersteuning

Raadsleden die geen ondersteuner hebben, vroegen we of ze daar wel behoefte aan hadden. Figuur 34 laat zien dat een meerderheid van (G)MR-leden behoefte heeft aan informatie, advies en ondersteuning bij procedures rondom medezeggenschap (55%) en bij hun ontwikkeling / professionalisering (46%). Een groot deel van de respondenten (43%) heeft ook behoefte aan inhoudelijke en beleidsmatige ondersteuning, terwijl 44% hier geen behoefte aan heeft. Opvallend is ook dat driekwart van de raadsleden geen behoefte heeft aan administratieve of organisatorische ondersteuning, terwijl dit de meest voorkomende vorm van ondersteuning is bij raden die wel ondersteund worden.

Figuur 34. Behoefte van raad volgens (G)MR-leden aan vormen van (aanvullende) ondersteuning, indien er geen ondersteuning is (n = 1447).

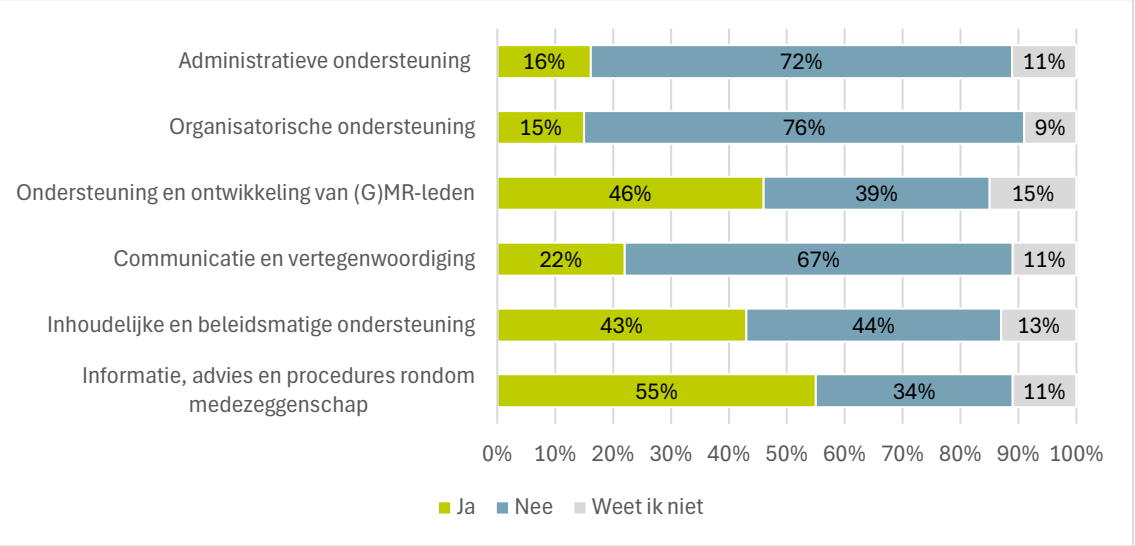

Vergelijking tussen raden:

- GMR-leden (31%) en leden van overige raden (32%) hebben meer behoefte aan administratieve ondersteuning dan MR-leden (14%).
- Leden van overige raden (60%) en GMR-leden (53%) hebben meer behoefte aan ondersteuning en ontwikkeling dan MR-leden (44%).
- Leden van overige raden (54%) hebben meer behoefte aan inhoudelijke en beleidsmatige ondersteuning dan GMR-leden (35%) en MR-leden (43%).
- Leden van overige raden hebben ook meer behoefte aan informatie, advies en procedures rondom medezeggenschap (70%) dan GMR-leden (57%) en MR-leden (53%).

Vergelijking tussen geledingen:

- Personeelsleden hebben meer behoefte aan inhoudelijke en beleidsmatige ondersteuning (49%) dan ouders of leerlingen (35%).

Vergelijking tussen sectoren:

- Respondenten in het voortgezet onderwijs hebben meer behoefte aan administratieve ondersteuning (30%) dan respondenten in het basisonderwijs (11%) en gespecialiseerd onderwijs (14%).
- In het basisonderwijs is er minder behoefte aan ondersteuning en ontwikkeling van (G)MR-leden (41%) dan in het gespecialiseerd onderwijs (57%) en voortgezet onderwijs (54%).
- In het basisonderwijs is tevens minder behoefte aan inhoudelijke en beleidsmatige ondersteuning (39%) dan in het gespecialiseerd en voortgezet onderwijs (50%).
- Ten slotte is het in het basisonderwijs ook minder behoefte aan informatie, advies en procedures rondom medezeggenschap (51%) dan in het gespecialiseerd (66%) en voortgezet onderwijs (60%).

De meerderheid van de gesprekspartners geeft aan dat de raad geen behoefte heeft aan ondersteuning (zie Figuur 35), als die er niet is. Daarnaast weet 27% niet of hier behoefte aan is. Slechts 9% geeft aan dat hun raad wel behoefte heeft aan ondersteuning.

Figuur 35. Behoefte van raad volgens gesprekspartners aan ondersteuning, indien er geen ondersteuning is (n = 291).

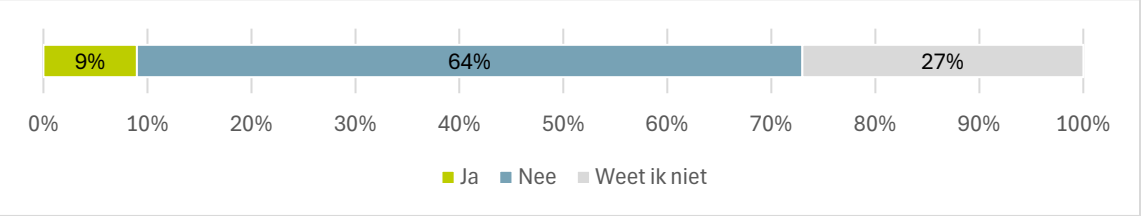

Vergelijking tussen raden, sectoren en geledingen:
- Bij overige raden is er meer behoefte aan ondersteuning (23%) dan bij GMR (10%) en MR (9%).
- In het voortgezet onderwijs is er meer behoefte aan ondersteuning (20%) dan in het basisonderwijs (7%) en gespecialiseerd onderwijs (7%).

4.5 Vergoedingen en vrijstellingen

Vergoedingen

In het vorige hoofdstuk keken we voor personeelsleden naar de ruimte die ze in hun taakuren kregen voor hun werk in de medezeggenschap. Voor ouders en leerlingen is soms sprake van vergoedingen. In Figuur 36 is te zien dat ouders meestal geen vergoeding krijgen, terwijl de meeste leerlingen juist wel een vergoeding krijgen.

Figuur 36. Antwoorden op de vraag 'Ontvang je een vergoeding voor jouw werk in de raad?' door ouders en leerlingen.

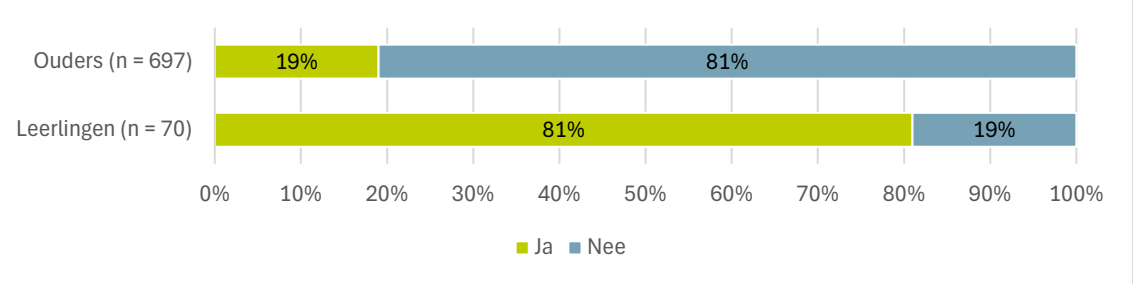

Vergelijking tussen raden en sectoren:
- In een GMR en in overige raden krijgt ongeveer de helft van de ouders een vergoeding, terwijl dit in een MR slecht 13% is.
- In het gespecialiseerd onderwijs (47%) en voortgezet onderwijs (62%) ontvangen ouders vaker een vergoeding dan in het basisonderwijs (9%).
- Alle leerlingen uit een GMR of overige raad ontvangen een vergoeding, tegenover 75% van de leerlingen in een MR.

Twee derde van de gesprekspartners van de medezeggenschap geeft aan dat ouders geen vergoeding krijgen voor hun werk in de raad. Bij een derde van de gesprekspartners ontvangen ouders wel een vergoeding. Het is opvallend dat dit percentage hoger ligt dan het percentage ouders dat zegt een vergoeding te ontvangen.

Gesprekspartners met leerlingen in de raad, zeggen dat leerlingen vaker geen vergoeding dan wel krijgen. De meeste leerlingen geven opvallend genoeg zelf aan dat zij wel een vergoeding ontvangen. Mogelijk hebben leerlingen die een vergoeding krijgen vaker de vragenlijst ingevuld.

Vrijstelling van lessen

De helft van de leerlingen in een (G)MR krijgt vrijstelling van lessen voor hun werk in de raad, de andere helft krijgt dit niet (zie Figuur 37).

Figuur 37. Antwoorden op de vraag 'Krijg je vrijstelling van lessen voor jouw werk in de raad?' door leerlingen in een (G)MR (n = 70).

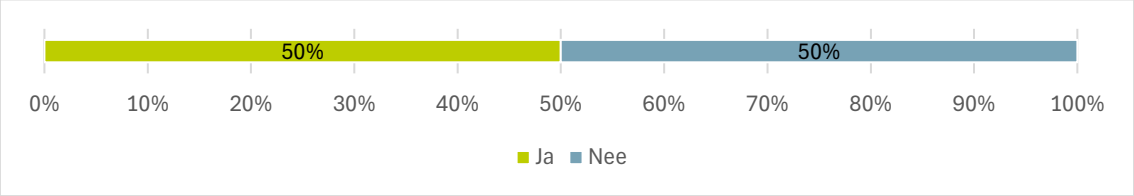

Vergelijking tussen raden:

- Leerlingen in een GMR krijgen vaker vrijstelling van lessen voor het werk in de raad (67%) dan leerlingen in een MR (51%) of overige raad (29%).

Wenselijkheid van vergoeding voor ouders

Ouders in een (G)MR zijn verdeeld over de wenselijk van een vergoeding voor hun werk in de raad. Bijna de helft van de ouders vindt van niet, een kwart is neutraal en ruim een kwart is het redelijk of helemaal eens met deze stelling.

Figuur 38. Beoordeling van de stelling: 'Ik vind dat er een vergoeding moet zijn voor het werk van ouders in de raad' door ouders in een (G)MR (n = 697)

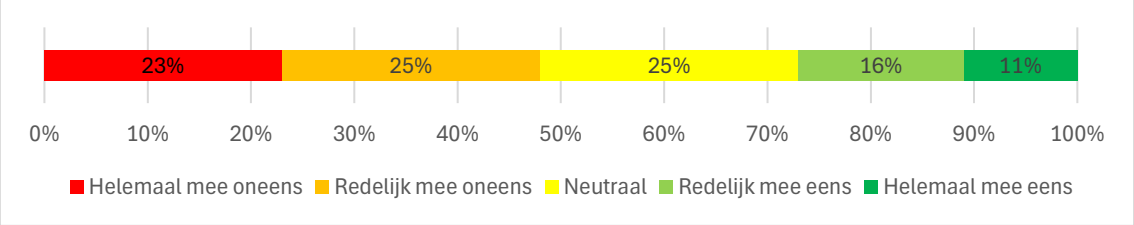

Vergelijking tussen raden en sectoren:

- Meer dan de helft van de GMR-leden en leden van overige raden vindt dat er een vergoeding voor ouders moet zijn, terwijl dit onder MR-leden slechts 22% is.
- Ook in het voortgezet onderwijs is een vergoeding wenselijker (45% eens) dan in het basisonderwijs (23% eens) en gespecialiseerd onderwijs (31% eens).

Gesprekspartners van de medezeggenschap zijn net als ouders verdeeld over de wenselijkheid van een vergoeding voor ouders. 43% van de gesprekspartners is het oneens met een vergoeding voor ouders, tegenover 30% die het helemaal of redelijk eens zijn.

Figuur 39. Beoordeling van de stelling: 'Ik vind dat er een vergoeding moet zijn voor het werk van ouders in de raad' door gesprekspartners van de medezeggenschap (n = 425).

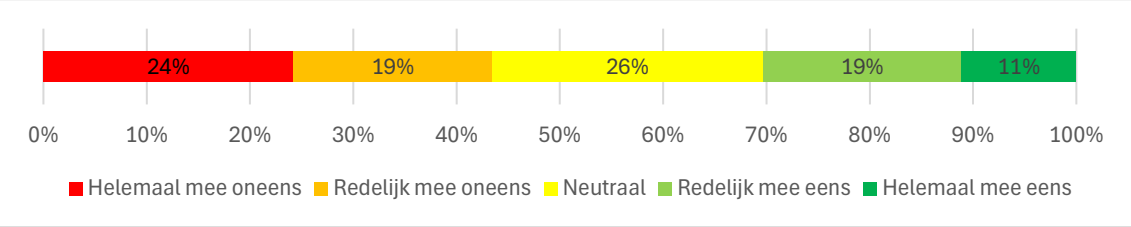

Vergelijking tussen raden en sectoren:

- Ook hier vinden gesprekspartners in een MR een vergoeding voor ouders minder wenselijk (23% eens) dan gesprekspartners in een GMR (49% eens) en overige raad (47% eens).
- Gesprekspartners in het basisonderwijs vinden een vergoeding voor ouders minder wenselijk (24% eens) dan gesprekspartners in het voortgezet en gespecialiseerd onderwijs (43% eens).

Wenselijkheid vergoeding voor leerlingen

Leerlingen in een (G)MR vinden over het algemeen dat er een vergoeding moet zijn voor hun werk in de raad (zie Figuur 40). Slechts een klein percentage (7%) vindt een vergoeding voor het werk van leerlingen in de raad niet wenselijk.

Figuur 40. Beoordeling van de stelling: 'Ik vind dat er een vergoeding moet zijn voor het werk van leerlingen in de raad' door leerlingen in een (G)MR (n = 70).

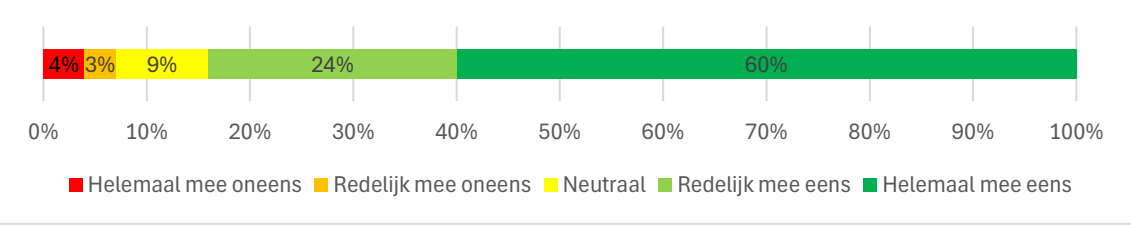

Vergelijking tussen raden:

- In alle raden vindt de meerderheid van de leerlingen een vergoeding wenselijk (GMR 100%; MR 83%; overig 72%).

Gesprekspartners van de medezeggenschap beoordelen de wenselijkheid van een vergoeding voor leerlingen heel anders dan leerlingen zelf. Ruim de helft van de gesprekspartners vindt een vergoeding voor leerlingen niet nodig, tegenover 29% die dit wel wenselijk vindt.

Figuur 41. Beoordeling van de stelling: 'Ik vind dat er een vergoeding moet zijn voor het werk van leerlingen in de raad' door gesprekspartners van de medezeggenschap (n = 210).

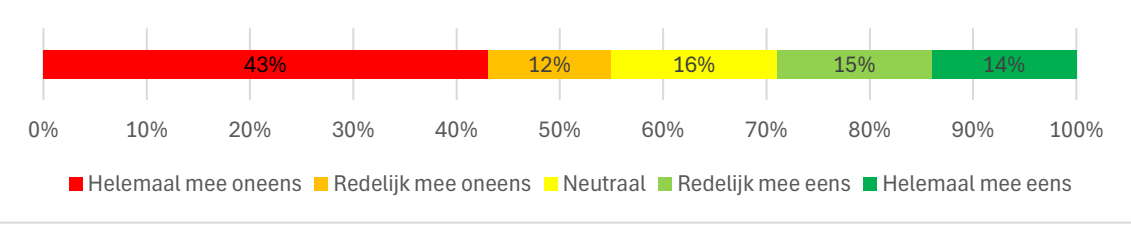

Vergelijking tussen raden en sectoren:

- Gesprekspartners in een MR vinden een vergoeding voor leerlingen minder wenselijk (19% eens) dan gesprekspartners in een GMR (50% eens) of overige raad (67% eens).
- De meerderheid van de gesprekspartners in het voortgezet onderwijs is het eens met een vergoeding voor leerlingen (61%), tegenover slechts 9% in het basisonderwijs en 5% in het gespecialiseerd onderwijs.

5 Relatie raad en achterban

Dit hoofdstuk kijkt naar de bezetting van de raad, het aandeel vacatures en het bredere contact tussen medezeggenschap en de achterban.

Samenvatting

- In MR-en zijn meestal alle vacatures gevuld, voor GMR-en is dat maar bij de helft het geval. In vergelijking met 2023 zijn nu vaker alle plaatsen in de raad gevuld.
- Over het algemeen hebben raden een duidelijk overzicht van de momenten van aan- en aftreden van leden. Wanneer de zittingstermijn van een lid afloopt wordt er bijna altijd een oproep gedaan aan de hele achterban.
- De achterban wordt volgens driekwart van de (G)MR-leden regelmatig op de hoogte gehouden van activiteiten en onderwerpen waar de raad zich mee bezig houdt. De agenda wordt in 55% van de gevallen aan de achterban gepubliceerd. Het contact verloopt onder andere via nieuwsbrief en via e-mails.

5.1 Bezetting en vacatures

De meeste (G)MR-leden geven aan dat alle plaatsen in de raad momenteel gevuld zijn (78%). Als niet alle plaatsen gevuld zijn, dan zijn er vaker vacatures voor de oudergeleding (14%) dan voor de personeelsgeleding (8%) of de leerlinggeleding (5%).

In vergelijking met 2023 zijn nu vaker alle plaatsen in de raad gevuld. In 2023 waren er voornamelijk meer vacatures voor personeelsgeleding, namelijk bij 17% van de respondenten. In 2026 is dit gedaald tot 8%. Het percentage dat aangeeft dat er vacatures zijn voor de oudergeleding is deze meting juist gestegen naar 14%, ten opzichte van 11% in 2023.

Figuur 42. Antwoorden op de vraag 'Zijn alle plaatsen in de raad momenteel gevuld, of zijn er vacatures?' – door (G)MR-leden in 2023 en 2026.

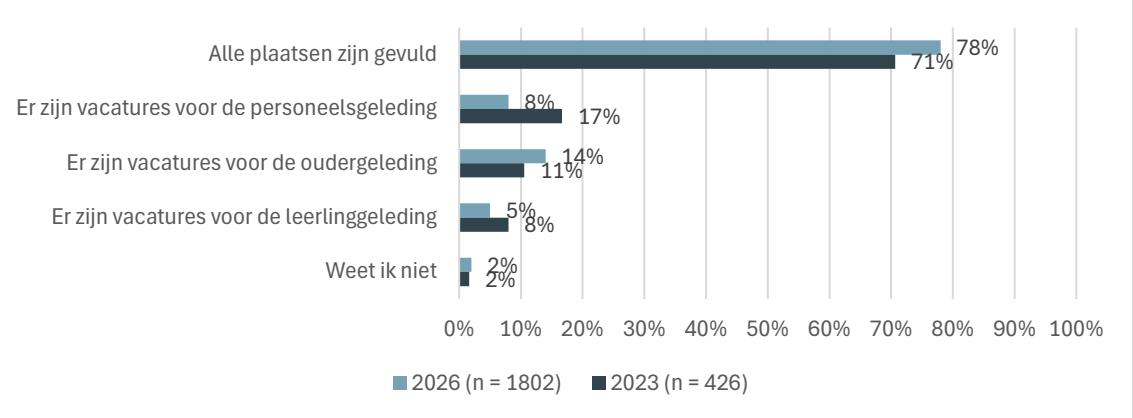

Vergelijking tussen raden en sectoren:

- De plaatsen in een MR zijn vaker allemaal gevuld (83%) dan in een GMR (50%) of overige raad (62%), volgens (G)MR-leden.

- In het basisonderwijs zijn vaker alle plekken gevuld (84%) dan in het gespecialiseerd onderwijs (64%) of voortgezet onderwijs (67%).

Als de zittingstermijn van een lid binnenkort verloopt, wordt er volgens leden meestal een oproep gedaan aan de hele achterban (87%). Het percentage leden dat dit aangeeft, is iets gestegen ten opzichte van 2023 (82%).

Figuur 43. Antwoorden op de vraag 'Wanneer de zittingstermijn van een lid binnenkort verloopt, wordt er dan een oproep gedaan aan de hele achterban met de vraag wie zich wil kandideren voor die plek?' – door (GMR-leden in 2023 en 2026.

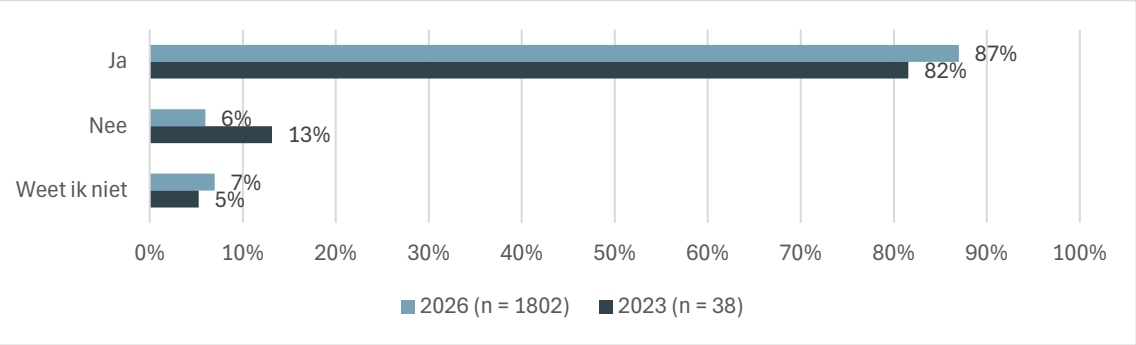

Vergelijking tussen raden:

- GMR-leden geven minder vaak aan dat er een oproep aan de hele achterban wordt gedaan (76%) dan MR-leden (89%) en leden in een overige raad (83%). Dit kan mogelijk worden verklaard door GMR-en die werken met een afvaardiging uit de MR-en.

Twee derde van de (G)MR-leden geeft aan dat hun raad een duidelijk schema heeft waarin zichtbaar is wanneer leden zijn toegetreden en wat het einde van hun zittingstermijn is (68%). Daarnaast weet 17% niet of dit schema er is en 15% geeft aan dat hun raad dit niet heeft.

Figuur 44. Antwoorden op de vraag 'Heeft de raad een duidelijk schema waarin zichtbaar is wanneer leden zijn toegetreden en wanneer het einde van hun zittingstermijn is?' – door (G)MR-leden (n = 1802).

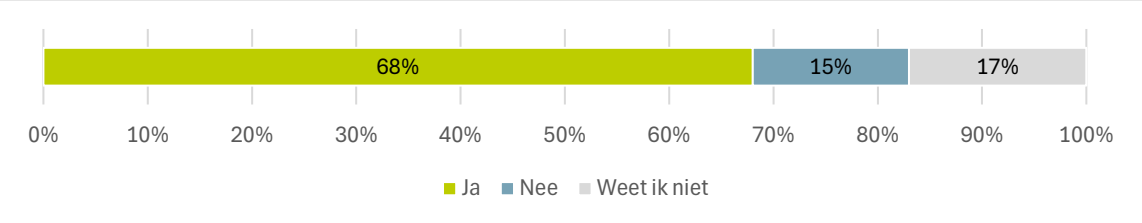

Vergelijking tussen raden en sectoren:

- GMR-leden geven vaker aan een duidelijk schema te hebben (79%) dan MR-leden (66%) en leden van een overige raad (66%).
- In het voortgezet onderwijs (72%) en basisonderwijs (67%) lijkt er vaker een duidelijk schema te zijn dan in het gespecialiseerd onderwijs (58%).

5.2 Contact met de achterban

De raad kan op verschillende manieren in contact blijven met de achterban. Hier wordt beschreven in hoeverre zij de agenda delen en de achterban op de hoogte houden van activiteiten en gespreksonderwerpen. Ook de kanalen die gebruikt worden om contact te onderhouden, komen aan bod.

Agenda en inhoudelijke informatie
De agenda van de vergaderingen wordt volgens ruim de helft van de leden op een voor de achterban toegankelijke plaats gepubliceerd (55%). Een derde van de leden geeft aan dat dit niet gebeurt (32%) en 14% weet dit niet.

Figuur 45. Antwoorden op de vraag 'Publiceert de raad de agenda van de overlegvergadering en interne vergadering op een voor de achterban toegankelijke plaats?' – door (G)MR-leden (n = 1802).

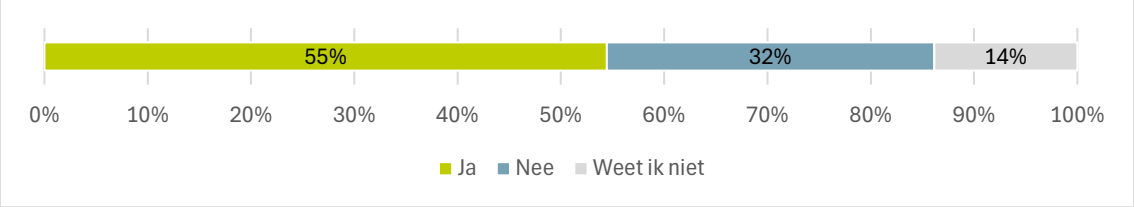

Vergelijking tussen raden, sectoren en geledingen:
- GMR-leden geven vaker aan dat de agenda op een toegankelijk plaats gepubliceerd wordt (63%) dan MR-leden (53%) en leden van overige raden (55%).
- Personeelsleden (60%) geven vaker aan dat dit gebeurt dan ouders en leerlingen (47%).
- In het basisonderwijs (35%) geven leden vaker aan dat de agenda **niet** op een toegankelijke plek gepubliceerd wordt dan in het gespecialiseerd onderwijs (24%) en voortgezet onderwijs (27%).

De achterban wordt over het algemeen op de hoogte gehouden van de activiteiten en gespreksonderwerpen van de raad (74%). Toch gebeurt dit niet overal, 19% van de leden geeft aan dat de raad de achterban niet regelmatig op de hoogte houdt.

Figuur 46. Antwoorden op de vraag 'Houdt de raad de achterban regelmatig op de hoogte van de activiteiten van de raad en de onderwerpen die op de vergadering zijn besproken?' – door (G)MR-leden (n = 1802).

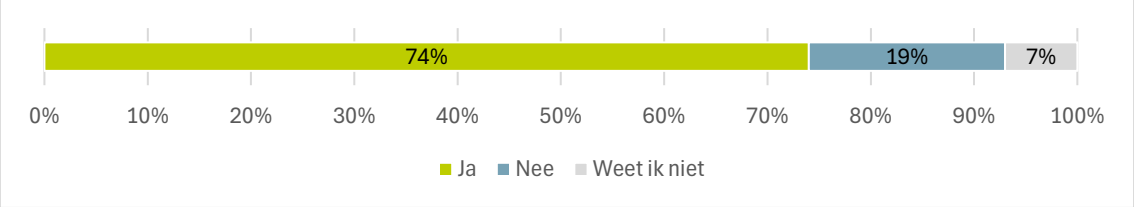

Vergelijking tussen sectoren:
- In het basisonderwijs geven (G)MR-leden vaker aan dat de achterban regelmatig op de hoogte wordt gehouden van activiteiten en gespreksonderwerpen (78%) dan in het voortgezet onderwijs (68%) en gespecialiseerd onderwijs (71%).

In 2023 konden respondenten deze vraag beantwoorden op een schaal van helemaal mee eens – helemaal niet mee eens, daarom zijn de antwoorden niet één-op-één te vergelijken. Het percentage dat (helemaal) mee eens aangaf in 2023 (58%) is een stuk lager dan het percentage dat ja aangeeft in deze monitor (74%), maar ook het percentage (helemaal) niet mee eens (17%) ligt lager dan het percentage nee (19%). In 2023 koos een kwart voor neutraal, een optie die in deze monitor niet voorkomt.

Contactgegevens

De contactgegevens van de raad zijn volgens (G)MR-leden veelal te vinden op de MR-pagina van de schoolwebsite (57%) en in de schoolgids (54%). Een kwart van de leden geeft aan dat de gegevens ergens anders op de schoolwebsite staan. Contactgegevens zijn soms te vinden in een app, het schoolplan en het introductieboekje. Verder weet 12% niet waar deze te vinden zijn en 1% zegt dat de gegevens nergens vindbaar zijn.

Figuur 47. Antwoorden op de vraag 'Waar zijn de contactgegevens van de MR te vinden?' – door (G)MR-leden (n = 1802).

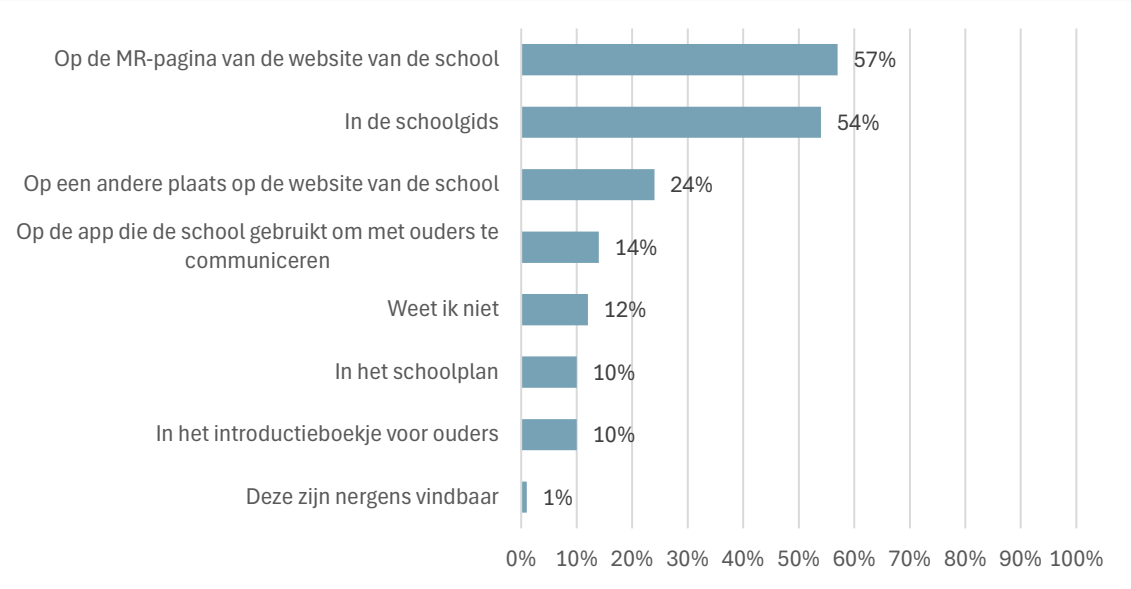

Vergelijking tussen raden en sectoren:

- Binnen MR-en zijn de contactgegevens vaker dan in andere type raden te vinden in de schoolgids (MR 58%; GMR 36%; overig 44%) en op een app (MR 17%; GMR 6%; overig 3%).
- In het gespecialiseerd onderwijs zijn de contactgegevens minder vaak te vinden op de MR-pagina van de schoolwebsite (43%) dan in het basisonderwijs (60%) en voortgezet onderwijs (53%).
- In het voortgezet onderwijs wordt minder gebruik gemaakt van de schoolgids om de contactgegevens te communiceren (40%) dan in het basisonderwijs (60%) en gespecialiseerd onderwijs (56%).
- In het basisonderwijs zijn contactgegevens van de raad vaker te vinden in een app (21%) dan in het gespecialiseerd onderwijs (6%) en voortgezet onderwijs (2%).

Communicatiekanalen

Het contact met de achterban vindt bij ruim de helft van de (G)MR-leden plaats via nieuwsbrief (52%) en e-mail (51%). Ruim een derde heeft contact in de klas of op het schoolplein (35%). Andere contactopties worden in mindere mate gebruikt.

Ten opzichte van 2023 lijken sommige manieren van contact minder populair geworden, bijvoorbeeld e-mail, in de klas of op het schoolplein en de ouder- of leerlingenraad.

Figuur 48. Antwoorden op de vraag 'Op welke manier heeft de raad contact met zijn achterban?' – door (G)MR-leden in 2023 en 2026.

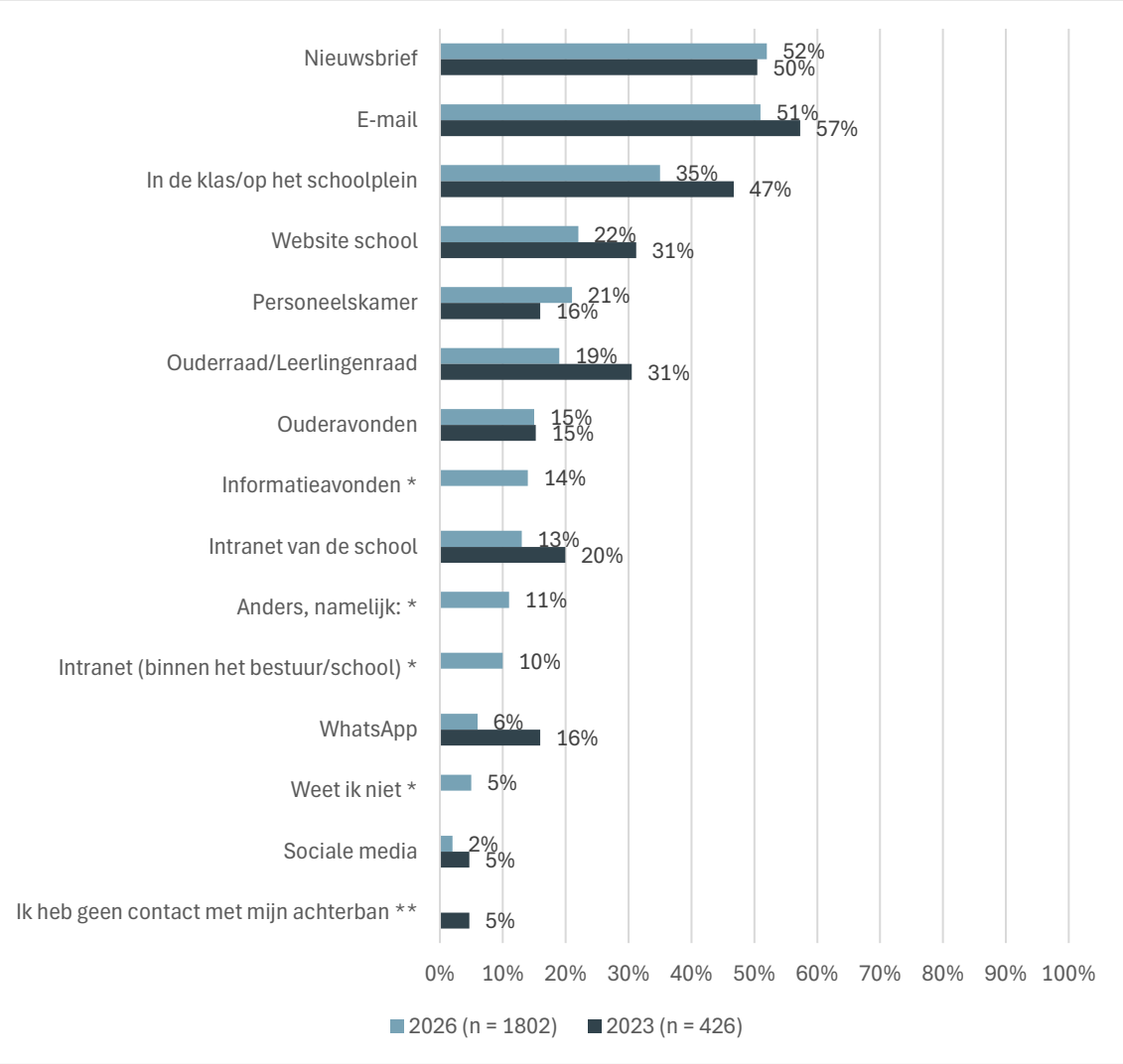

** Alleen gevraagd in 2026*

*** Alleen gevraagd in 2023*

6 Relaties tussen raad en bestuur

In dit hoofdstuk komt aan bod hoe (G)MR-leden en gesprekspartners de relatie tot elkaar beschrijven en hoe zij hun samenwerking beoordelen.

Samenvatting

- Zowel (G)MR-leden als gesprekspartners zijn positief over de onderlinge relatie. Woorden als toegankelijk, betrokken en samenwerkingsgericht worden gebruikt om elkaar te beschrijven.
- Ook geven raad en bestuur over elkaar aan dat bijvoorbeeld taken en elkaars inbreng serieus genomen worden.

6.1 Typologie relatie

(G)MR-leden gebruiken over het algemeen positieve woorden om de relatie met de gesprekspartners te beschrijven. De meest gekozen beschrijving is toegankelijk (62%). Ongeveer de helft vindt de gesprekspartners daarnaast samenwerkingsgericht (48%), open (46%), transparant (45%) en respectvol (45%) in relatie tot de raad. Een klein deel van de (G)MR-leden (10 tot 12%) vindt de gesprekspartners dominant, traag in reactie of onvoldoende transparant.

Figuur 49. Aanvulling van de zin 'Het bestuur/de schoolleiding is in de relatie tot de raad...' – door (G)MR-leden (n = 1802).

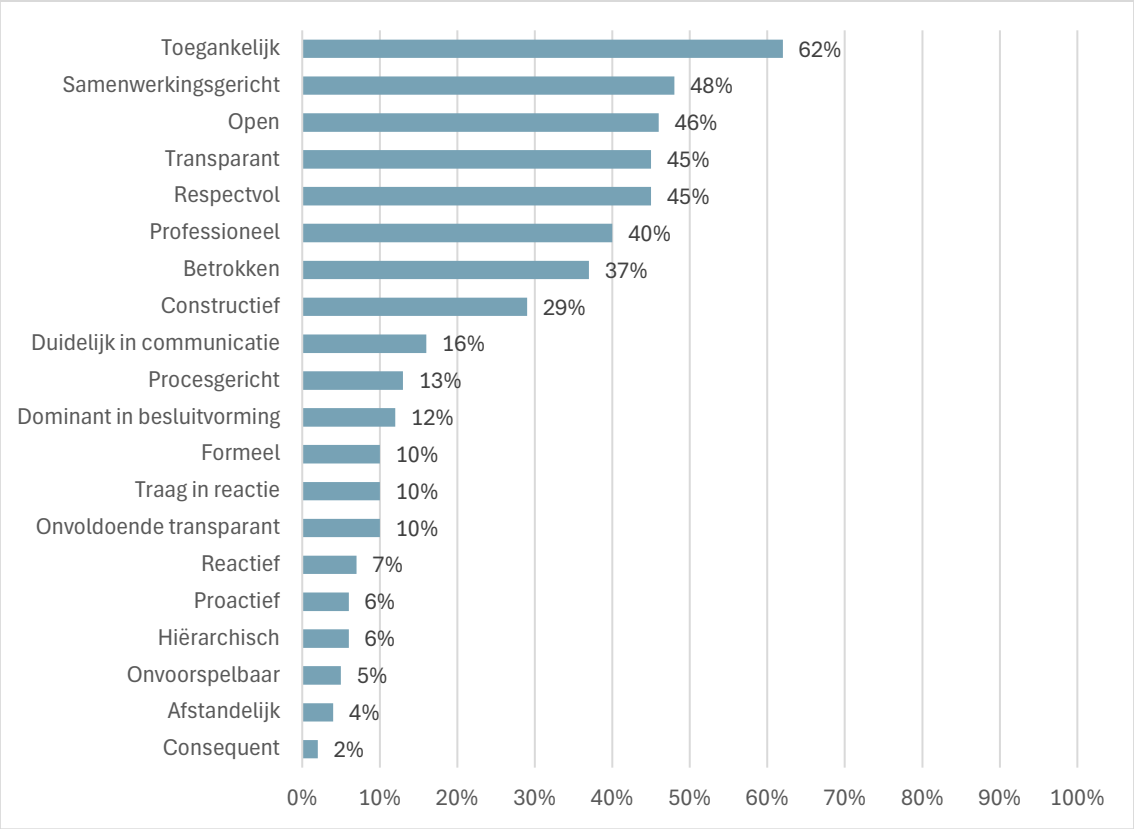

Vergelijking tussen raden, sectoren en geledingen:

- De beschrijving van gesprekspartners in relatie tot de raad is in elk type raad, sector en geleding over het algemeen positief.
- GMR-leden gebruiken bepaalde woorden vaker dan leden van andere type raden, zoals professioneel (GMR 52%; MR 38%; overig 37%) en constructief (GMR 39%; MR 27%; overig 30%).
- Ook tussen sectoren verschillen de omschrijvingen, zo gebruiken respondenten uit het basisonderwijs en gespecialiseerd onderwijs vaker de woorden open (bo 50%; go 49%; vo 34%) en transparant (bo 51%; go 44%; vo 32%) dan respondenten uit voortgezet onderwijs.

Andersom zijn de gesprekspartners ook voornamelijk positief over de relatie met de raad. De meeste gesprekspartners beschrijven de raad als betrokken (83%), samenwerkingsgericht (71%) en constructief (63%). Daarentegen geeft 21% aan de raad afwachtend te vinden in relatie tot het bevoegd gezag.

Figuur 50. Aanvulling van de zin 'De raad is in de relatie tot het bevoegd gezag...' – door gesprekspartners van de medezeggenschap (n = 425).

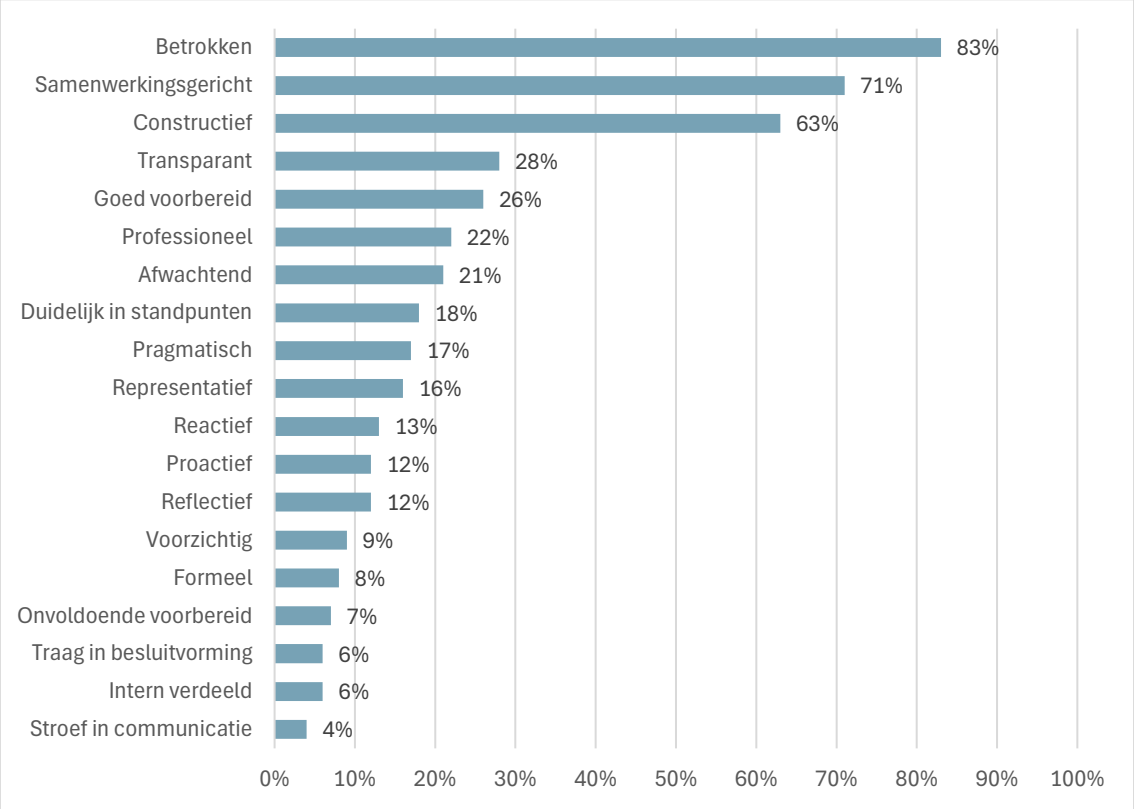

Vergelijking tussen raden en sectoren:

- Ook de mening van gesprekspartners over de raad is in elk type raad en sector voornamelijk positief.
- De woorden die gebruikt worden verschillen per type raad. De beschrijving transparant wordt bijvoorbeeld vaker gebruikt door gesprekspartners van een MR (32%) dan door gesprekspartners van een GMR of overige raad (17%).
- Het voortgezet onderwijs wijkt op sommige omschrijvingen af van de andere sectoren. Zo kiezen zij minder vaak voor samenwerkingsgericht (bo 74%; go 89%; vo 54%) en vaker voor formeel (bo 5%; go 4%; vo 22%).

6.2 Oordeel over aspecten van samenwerking

Stellingen over de relatie tussen de raad en de gesprekspartners worden eveneens overwegend positief beoordeeld door (G)MR-leden. De enige stelling die enigszins afwijkt, gaat over de bereidheid van de raad om een zaak in te dienen bij de geschillencommissie. Hierop geeft 41% aan dat de raad bereid is een zaak in te dienen en ruim een derde weet dit niet.

Ten opzichte van 2023 is er weinig veranderd, ook toen vond 75% dat de documenten die de MR ontvangt begrijpelijk zijn. Daarnaast vond 72% in 2023 dat het bevoegd gezag voldoende naar de inbreng van de MR luistert. Tijdens de huidige meting beoordelen (G)MR-leden twee vergelijkbare stellingen over de inbreng van de MR een klein beetje positiever: 76% geeft aan dat de gesprekspartners de reactie van de raad op advies- en instemmingsverzoeken serieus neemt en 74% geeft aan dat de gesprekspartners acties vragen om inbreng van de raad.

Figuur 51. Beoordeling van stellingen over de relatie tussen raad en gesprekspartners – door (G)MR-leden (n = 1802).

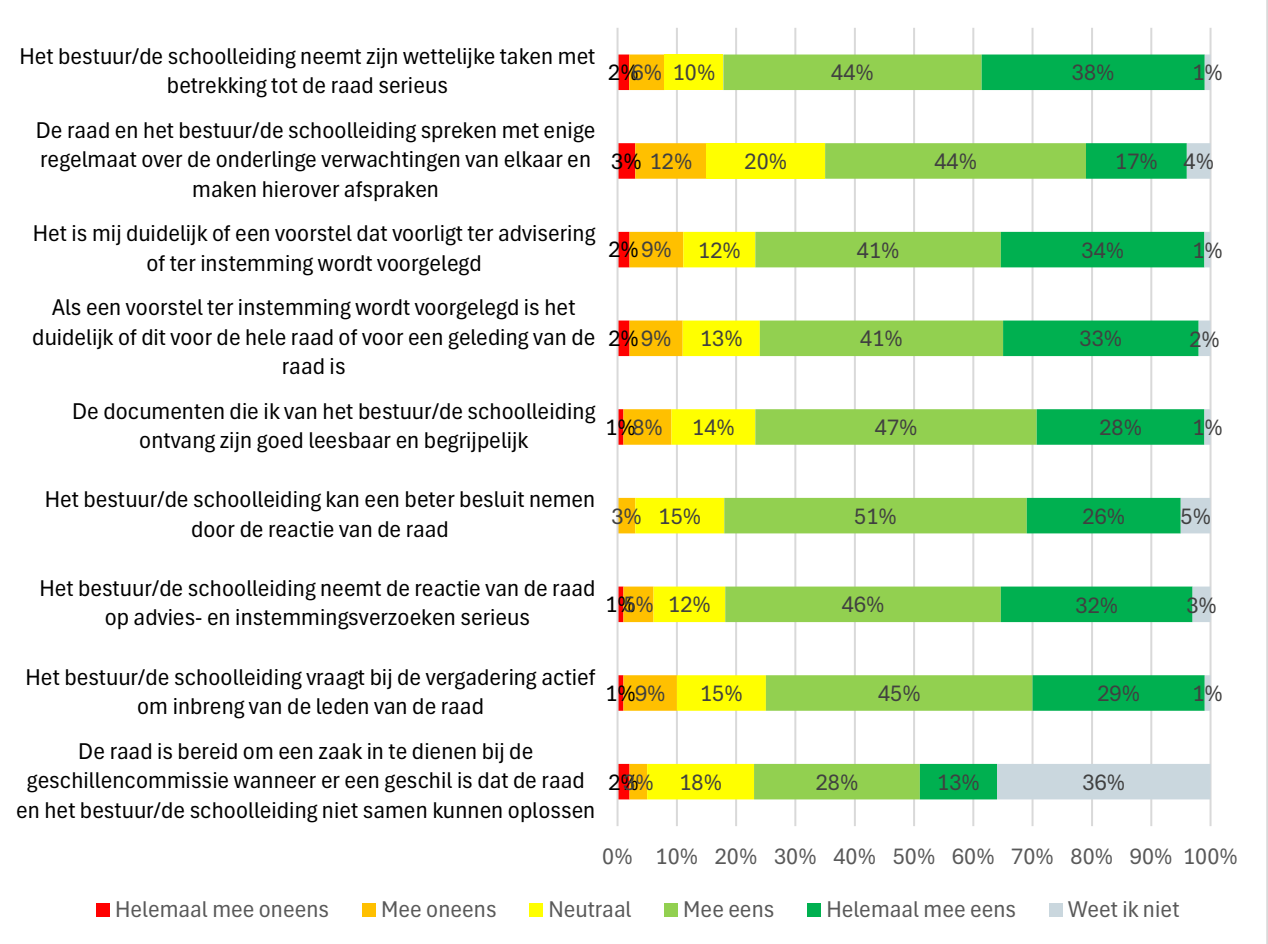

Vergelijking tussen raden en sectoren:

- Het is GMR-leden vaker duidelijk of een voorstel ter advisering of ter instemming wordt voorgelegd (89%) dan MR-leden (73%) en leden van overige raden (71%).

- Hetzelfde geldt voor duidelijkheid over aan wie een voorstel wordt voorgelegd: de hele raad of een geleding van de raad (GMR 84%; MR 73%; overig 71%).
- Respondenten in het basisonderwijs zijn het vaker eens met de stelling dat gesprekspartners hun wettelijke taken serieus nemen (86%), dan respondenten in het voortgezet onderwijs (74%).
- In het voortgezet onderwijs vinden (G)MR-leden documenten minder vaak leesbaar en begrijpelijk (63%) dan in het basisonderwijs (81%) en gespecialiseerd onderwijs (77%).

De gesprekspartners reageren eveneens overwegend positief op stellingen over hun relatie met de raad.

Figuur 52. Beoordeling van stellingen over de relatie tussen raad en gesprekspartners – door gesprekspartners van de medezeggenschap (n = 425).

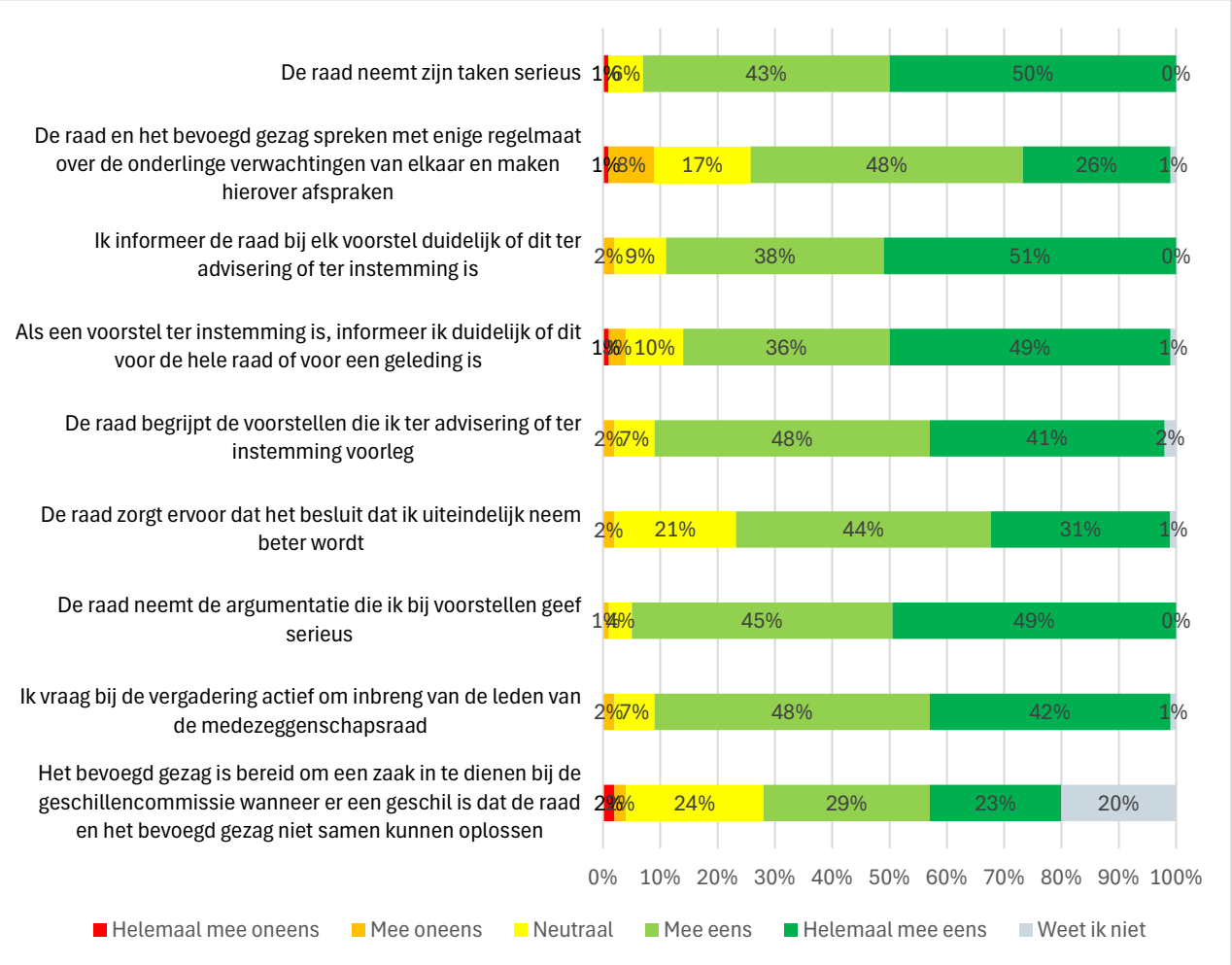

Vergelijking tussen raden en sectoren:

- Gesprekspartners in een GMR geven vaker aan dat zij de raad informeren of een voorstel ter advisering of instemming is (95%) dan gesprekspartners in een MR (87%) of overige raad (82%).
- In het gespecialiseerd onderwijs geven gesprekspartners vaker aan dat ze regelmatig onderlinge verwachtingen bespreken en hierover afspraken maken (82%), dan in het basisonderwijs (72%) en voortgezet onderwijs (77%).
- In het voortgezet onderwijs zijn gespreksleden het minder vaak eens met de stelling dat het besluit dat zij nemen beter wordt door de raad (62%), dan in het basisonderwijs (79%) en gespecialiseerd onderwijs (82%).

7 Oordeel over functioneren en invloed medezeggenschap

Het vorige hoofdstuk ging over de ervaringen over de samenwerking tussen medezeggenschap en bevoegd gezag. In dit hoofdstuk kijken we naar het oordeel over het (eigen) functioneren van de medezeggenschap en de ervaren invloed op het schoolbeleid.

Samenvatting

- (G)MR-leden beoordelen zowel hun eigen functioneren als het algemene functioneren van de medezeggenschap gemiddeld met een voldoende tot goed.
- Het bevoegd gezag beoordeelt dat algemene functioneren eveneens met een voldoende tot goed. Hun eigen functioneren beoordelen zij vaker als goed.
- De raadsleden zijn neutraal tot positief over de invloed van de raad. De gesprekspartners zijn hier positiever over, vooral gesprekspartners van een GMR vinden dat de raad veel invloed heeft op de gang van zaken.

7.1 Oordelen over functioneren medezeggenschap

De (G)MR-leden beoordelen hun **eigen functioneren in de medezeggenschapsraad** gemiddeld met een 7,3. Dit cijfer is gelijk tussen geledingen, sectoren en type raad. In 2023 gaven leden hetzelfde gemiddelde rapportcijfer, maar de spreiding van cijfers verschilt tussen de metingen. Deze meting is het zelfoordeel meer gemiddeld, dat wil zeggen vaker voldoende dan goed en minder vaak onvoldoende dan in 2023. Mogelijk heeft de grotere respons dit jaar hier invloed op en is hier vooral sprake van een statistisch effect.

Figuur 53. Gemiddelde beoordeling van het eigen functioneren in de medezeggenschapsraad – door (G)MR-leden in 2023 en 2026.

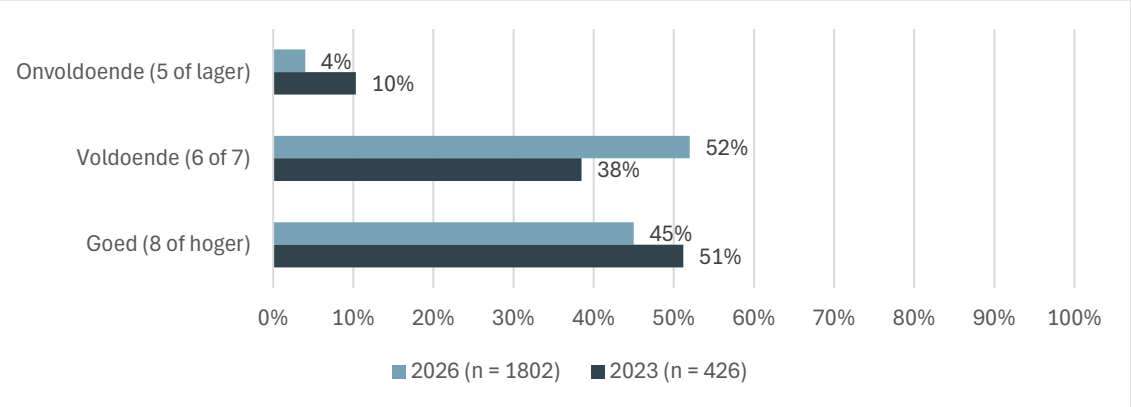

Het **algemene functioneren van de medezeggenschap** op hun school beoordelen respondenten eveneens gemiddeld met een 7,3, net als in 2023. Ook hier geven respondenten deze meting minder onvoldoendes dan in 2023 en meer voldoendes, maar er is geen stijging in het oordeel goed. Ouders/leerlingen zijn hier iets tevredener dan personeelsleden (7,4 versus 7,2).

Figuur 54. Gemiddelde beoordeling van het algemene functioneren van de medezeggenschap – door (G)MR-leden in 2023 en 2026.

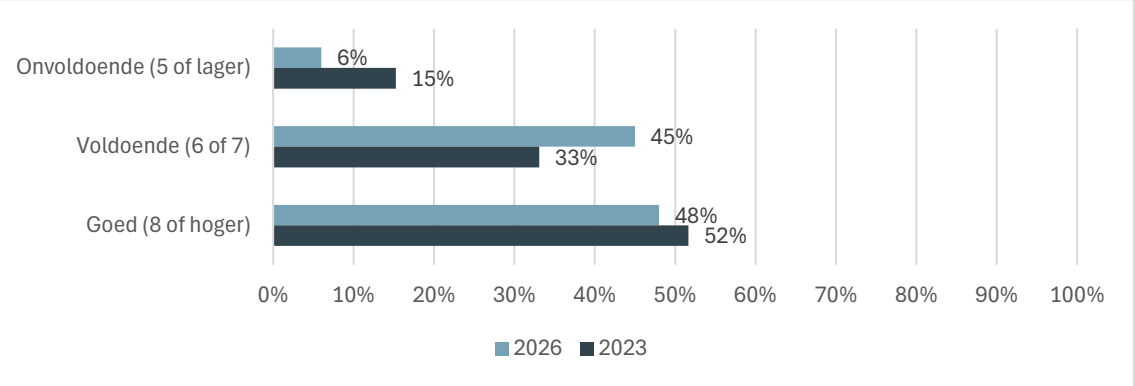

Het **bevoegd gezag** beoordeelt het **algemene functioneren van de medezeggenschap** op hun school met een 7,3, net als de (G)MR-leden zelf. Het po scoort hier hoger dan het vo (7,4 versus 6,8).
De spreiding van cijfers is vergelijkbaar met die van (G)MR-leden.

Figuur 55. Gemiddelde beoordeling algemeen functioneren van de medezeggenschap – door gesprekspartners (n = 425).

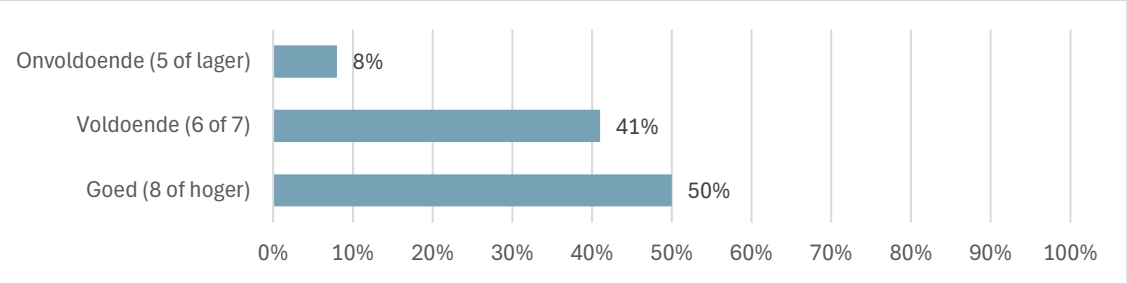

Het bevoegd gezag beoordeelt het **eigen functioneren** ten opzichte van de medezeggenschap gemiddeld met een 7,8. Dit is iets hoger dan de (G)MR-leden zelf. In de spreiding van cijfers is te zien dat het bevoegd gezag zichzelf vaker als goed dan als voldoende beoordeelt. Het aandeel in goed is dan ook hoger dan bij (G)MR-leden.

Figuur 56. Gemiddelde beoordeling van het eigen functioneren – door gesprekspartners (n = 425).

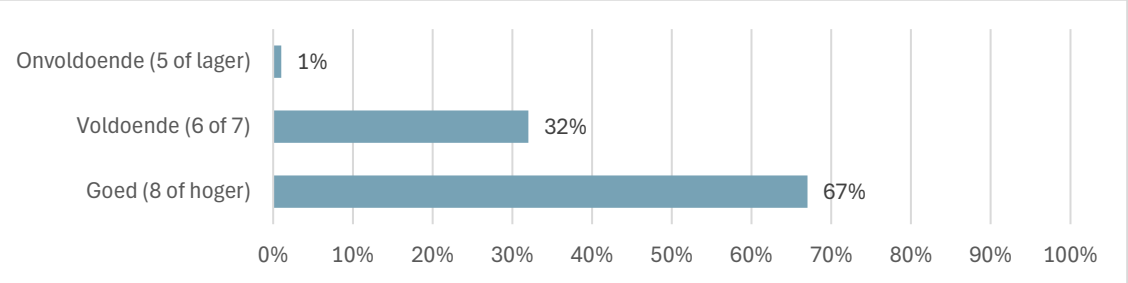

7.2 Invloed

(G)MR-leden zijn overwegend neutraal tot positief over de invloed die de raad heeft op de gang van zaken (zie Figuur 57). Veertig procent is positief, een minderheid van 16% denkt dat de raad weinig of helemaal geen invloed heeft op de gang van zaken. Er zijn hier geen verschillen tussen raden, sectoren en geledingen.

Figuur 57. De hoeveelheid invloed die de raad volgens (G)MR-leden heeft op de gang van zaken (n = 1802).

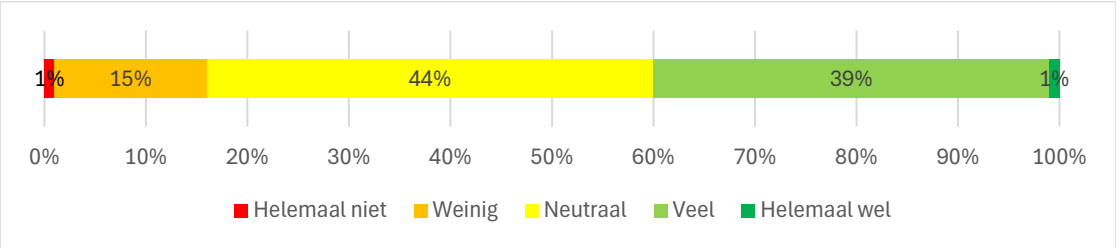

De gesprekspartners zijn hier positiever dan raadsleden zelf. Van de gesprekspartners van de medezeggenschap denkt de helft dat de raad (zeer) veel invloed heeft op de gang van zaken (zie Figuur 58). Net als bij de (G)MR-leden is een grote groep (41%) neutraal over de invloed.

Figuur 58. De hoeveelheid invloed die de raad volgens gesprekspartners van de medezeggenschap heeft op de gang van zaken (n = 425)

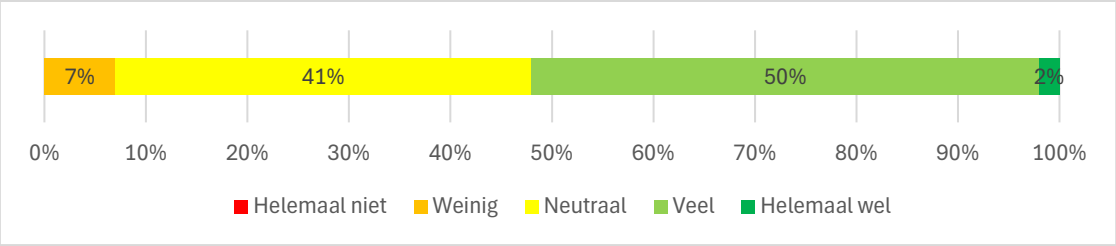

Vergelijking tussen raden en sectoren:

- Gesprekspartners van overige raden geven vaker dan gesprekspartners van een (G)MR-raad aan dat de raad veel invloed heeft, namelijk 70%, tegenover 56% onder GMR en 47% onder MR.
- In het basisonderwijs zijn respondenten vaker neutraal (47%) en geven zij minder vaak aan dat er veel invloed is (44%), vergeleken met gespecialiseerd (24% neutraal; 67% veel) en voortgezet onderwijs (32% neutraal; 61% veel).

8 Samenvatting en conclusies

8.1 Algemeen beeld

Overkoepelend zijn de uitkomsten van de monitor op de meeste punten positief. De raadsleden hebben voldoende tijd om hun werkzaamheden uit te voeren en ervaren het werk over het algemeen niet als een te grote belasting. De taken omtrent vergaderingen lijken duidelijk verdeeld en zowel leden als het bevoegd gezag zijn overwegend positief over de kwaliteit van het overleg. Bovendien lijkt er bij beide partijen voldoende kennis over medezeggenschap.
Ruim de helft van raadsleden neemt minstens één keer per jaar deel aan professionaliserings-activiteiten, daar lijkt nog winst te halen. Vergoedingen zijn vooral gebruikelijk en wenselijk voor leerlingen, al vinden gesprekspartners deze vergoeding niet zo wenselijk.
Voor MR-en zijn bijna alle plaatsen in de raad meestal gevuld, bij GMR-en is dit een aandachtspunt. Wanneer er een plek vrij komt, dan wordt een oproep gedaan aan de achterban. De achterban wordt in de meeste gevallen regelmatig op de hoogte gehouden van de activiteiten van de raad, via verschillende kanalen. Ook de onderlinge relatie tussen de raad en het bevoegd gezag lijkt goed, beiden beoordelen deze als positief. Het eigen functioneren en het functioneren van de medezeggenschap worden door leden en bevoegd gezag ook als voldoende tot goed beoordeeld.
MR-en worden zelden ondersteund door iemand van buiten de raad, een meerderheid van GMR-en wel. De helft van de respondenten zonder ondersteuning geeft aan hier wel behoefte aan te hebben, en dan vooral op het gebied van informatie, advies en ondersteuning bij procedures rondom medezeggenschap en bij hun ontwikkeling en professionalisering. Tot slot wordt de invloed van de raad op de gang van zaken niet door alle (G)MR-leden gezien, een groot percentage van hen is hier neutraal over.

8.2 Verschillen tussen sectoren, niveaus en in de tijd

In 2023 kwam de eerste Staat van de Medezeggenschap uit. Deze tweede meting in 2026 is systematischer en breder aangepakt en kan daarmee een betrouwbaarder beeld schetsen van de medezeggenschap als geheel en voor specifieke groepen.

Verschillen tussen sectoren
Uit deze meting komen een aantal structurele verschillen tussen de medezeggenschap in het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs naar voren. De raden lijken in het voortgezet onderwijs professioneler of formeler georganiseerd dan in het basisonderwijs, het gespecialiseerd onderwijs zit daar tussenin. Zo wordt er in het basisonderwijs minder vaak scholing gevolgd dan in het voortgezet en gespecialiseerd onderwijs. Ook hebben raden in die laatste twee sectoren vaker een lidmaatschap van een landelijke organisatie gericht op externe ondersteuning. In het voortgezet onderwijs is er vaker een ambtelijk secretaris of interne ondersteuner voor de raad. Daarnaast zijn vergoedingen voor ouders gebruikelijker in het voortgezet en gespecialiseerd onderwijs. In deze sectoren wordt een vergoeding ook als wenselijker gezien dan in het basisonderwijs. Het werk voor de raad kost de meeste tijd in het voortgezet onderwijs.
Een ander aspect waar het voortgezet onderwijs op verschilt, is dat de respondenten geregeld wat kritischer zijn over de raad dan in andere sectoren. Zij doen bijvoorbeeld minder nieuwe inzichten op in vergaderingen dan in andere sectoren. Leden in het voortgezet onderwijs vinden documenten minder vaak leesbaar en begrijpelijk. De gesprekspartners in deze sector zijn het minder vaak eens dat besluiten

beter worden door de bijdrage van de raad en beoordelen het functioneren van de medezeggenschap lager dan gesprekspartners in het po.

Verschillen tussen MR en GMR
Het lidmaatschap van een GMR is een grotere belasting dan die van een MR. Een GMR kost voor zowel leden als gesprekspartners meer tijd dan een MR. GMR-leden worden vaker overvraagd door tijden waarop vergaderingen plaatsvinden en vacatures zijn minder makkelijk in te vullen. Daarnaast zijn er verschillen in organisatie, waarbij GMR-en professioneler lijken georganiseerd dan MR-en. In een GMR volgen leden vaker scholing en zijn ze beter op de hoogte van het recht op vergoeding voor onder andere scholing. GMR-leden kunnen ook vaker bij een externe partij terecht met vragen. Een GMR wordt daarnaast meestal ondersteund door iemand van buiten de raad, terwijl dat bij een MR nauwelijks het geval is. De ondersteuning in een GMR is ook veel vaker administratief en organisatorisch van aard dan in een MR. Tegelijk hebben GMR-en meer behoefte aan dit soort ondersteuning indien zij nog geen ondersteuning hebben, net als aan ondersteuning bij professionalisering.
Vergoedingen voor ouders in de raad zijn veel gebruikelijker en gewenster in een GMR. Daarnaast krijgen leerlingen in een GMR vaker vrijstelling van lessen dan in een MR. De relatie met gesprekspartners wordt door leden in een GMR bovendien vaker omschreven als professioneel en constructief.

Verschillen in de tijd
Als we de monitorresultaten van 2023 en 2026 met elkaar vergelijken, zien we enkele (kleine) verschillen over tijd. Raadsleden besteden gemiddeld iets minder tijd aan het werk voor de raad en ook lijken er iets minder vergaderingen plaats te vinden. Er is een stijging in het aandeel (G)MR leden dat een basiscursus volgde, maar iets minder respondenten zijn op de hoogte van het recht op vergoeding. Wat betreft plaatsen in de raad zijn die nu vaker allemaal gevuld, daarnaast wordt er iets vaker een oproep gedaan aan de hele achterban als er een plek vrijkomt. Verder is er, op de te vergelijken punten, weinig veranderd ten opzichte van 2023.

8.3 Samenhang met goed functioneren

Zijn er in deze monitor aanknopingspunten te vinden die invloed hebben op het functioneren en de invloed van de medezeggenschap? In een verdiepende analyse hebben we gekeken of er een samenhang is tussen een aantal concrete faciliteiten en kenmerken van de raad en de scores die (G)MR-leden geven voor de ervaren invloed, het eigen functioneren en die van de raad. Daaruit kwamen een aantal significante samenhangen.

Raadsleden die aangeven dat ze voldoende kennis hebben om hun taken in de raad goed uit te kunnen voeren …
- beoordelen hun eigen functioneren in de medezeggenschap hoger (r=0,36)
- beoordelen het algemeen functioneren van de medezeggenschap op school hoger (r=0,21)
- ervaren iets meer invloed van de raad in het algemeen op de gang van zaken (r=0,16)

Vanwege dat belang van kennis, hebben we ook gekeken of daar samenhang is met het volgen van scholing. Voor raadsleden die een cursus over medezeggenschap hebben gevolgd in de eerste zes maanden toen ze lid van de raad werden …

- is er een zeer klein positief verband met de mate waarin zij vinden voldoende kennis te hebben om hun taken voor de raad te kunnen uitvoeren (r=0,1).
- is er een zeer klein positief verband met hun oordeel over het eigen functioneren in de medezeggenschap (r=0,09)
- is er *geen* significant verband met de beoordeling van het algemeen functioneren van de medezeggenschap op school of met de ervaren invloed van de raad.
- Is er *geen* significant verband met de mate waarin zij de bepaalde aspecten van het werk als belastend ervaren.

Daarnaast hebben we gekeken of tijdbesteding gerelateerd is aan een gevoel van bekwaamheid of aan de ervaring van belastende aspecten. We zien dat (G)MR-leden die meer tijd besteden aan werkzaamheden voor de raad…

- iets vaker aangeven voldoende kennis te hebben (r=0,12).
- Het eigen functioneren iets hoger beoordelen (r=0,2)
- De omvang van wettelijke taken vaker belastend vinden (r=0,21). Voor de andere belastende aspecten is geen significant verband met tijdsbesteding gevonden.

Tot slot ervaren raden die ondersteuning ontvangen (van een interne ondersteuner of een ambtelijk secretaris) wat meer invloed op de gang van zaken. Tegelijk vinden raadsleden met en zonder ondersteuner hun werkzaamheden even belastend en is hun oordeel over het eigen functioneren gelijk[2].

[2] Binnenkort verschijnt een verkenning naar de inzet van ambtelijk secretarissen medezeggenschap, die hier uitgebreider op in gaat, ook op verschillen tussen ervaren effecten van een ambtelijk secretaris versus een intern ondersteuner.

Bijlage 1 Onderzoeksverantwoording

Onderzoeksopzet op hoofdlijnen

De populatie van dit onderzoek zijn alle leden en gesprekspartners van de medezeggenschap in het primair- en voorgezet onderwijs, zowel regulier als gespecialiseerd. Om een actueel beeld te vormen van de staat van de medezeggenschap in het funderend onderwijs, hebben we een vragenlijst uitgezet. De vragenlijst bestaat uit twee versies: één gericht op leden van de medezeggenschap (personeel, ouders en leerlingen) en één gericht op gesprekspartners van de medezeggenschap (schoolleiders en (directeur-)bestuurders).

Op basis van de openbare onderwijsdata van DUO hebben we een bestand opgebouwd met alle schoolvestigingen en schoolbesturen in het primair en voortgezet onderwijs. Daarbij zijn alleen unieke mailadressen gebruikt, zodat scholen of besturen niet meerdere mails ontvingen met een uitnodiging voor deelname aan de vragenlijst. Het gaat daarbij om 8555 unieke mailadressen waaronder de vragenlijst is uitgezet. In de uitnodiging stond een openbare link naar de vragenlijst en de vraag om de uitnodiging ook te verspreiden onder leden van de medezeggenschap en gesprekspartner(s). Daarnaast is de vragenlijst onder de aandacht gebracht op websites en in nieuwsbrieven van onder andere de AOb, CNV, PO-raad, VO-raad, VOO en LAKS.

Op 20 januari 2026 zijn de uitnodigingen voor het invullen van de online vragenlijst per e-mail verstuurd naar de vestigingen en schoolbesturen. Omdat de respons onder gesprekspartners achterbleef, is op 6 maart een gerichte herinnering verstuurd naar alle schoolbesturen. De vragenlijst is gesloten op 16 maart 2026, waarna de data zijn opgeschoond en geanalyseerd.

Respons

In totaal hebben 2247 respondenten de vragenlijst ingevuld. Bij het analyseren van de respons vielen een aantal respondenten op die buiten de populatie vielen. Daarom zijn een aantal respondenten geëxcludeerd in de verdere analyse. Daarbij gaat het om:

- Respondenten werkzaam in het mbo, hbo of de kinderopvang
- Respondenten werkzaam bij een ambulante educatieve dienst
- Respondenten die geen sector hebben ingevuld, en waarvan dus niet bekend is in welke sector zij werkzaam zijn.

Dat resulteerde in een netto respons van 2227 respondenten. In onderstaande tabellen is de respons naar functie, raad en sector uiteengezet:

Tabel A1. Respons naar functie en raad

		MR	GMR	Overig	Totaal
Lid medezeggenschap	Personeelslid	809	140	86	1035
	Ouder	582	73	42	697
	Leerling	51	12	7	70
Gesprekspartner	Schoolleider	247	0	15	262
	(Directeur-)bestuurder	51	74	6	131
	Anders	4	26	2	32
	Totaal	1744	325	158	2227

Tabel A2. Respons naar functie en sector

		Basisonderwijs	Voortgezet onderwijs	Speciaal (voortgezet) onderwijs	Totaal
Lid medezeggenschap	Personeelslid	592	344	99	1035
	Ouder	546	106	45	697
	Leerling	-	70	-	70
Gesprekspartner	Schoolleider	184	44	34	262
	(Directeur-)bestuurder	83	40	8	131
	Anders	19	9	4	32
	Totaal	1424	613	190	2227

Non-respons

Vanwege de manier van uitzetten van de vragenlijst (indirecte benadering) en het ontbreken van zicht op de volledige populatie, hebben we geen duidelijk zicht op de non-respons. Wel is er een groep van 334 respondenten die de vragenlijst is gestart, maar vroegtijdig is gestopt. Als we kijken naar hun antwoorden, zien we dat ze doorgaans iets minder positief zijn over hun eigen functioneren en over dat van de medezeggenschap in het algemeen in vergelijking met de respondenten die de vragenlijst wel volledig hebben ingevuld.

Kenmerken van de medezeggenschap

In onderstaande tabellen zijn achtergrondkenmerken van respondenten uiteengezet.

Tabel A3. Functie personeel naar raad

	GMR (n = 140)	MR (n = 809)	Overig (n = 86)	Totaal (n=1035)
Onderwijzend personeel	76%	85%	79%	83%
Onderwijsondersteunend personeel	18%	15%	17%	15%
Bovenschools personeel (bijv. medewerker bestuursbureau)	6%	-	3%	2%

Tabel A4. Opleidingsniveau ouders (n=697)

	Percentage
Basisonderwijs	2%
Voortgezet onderwijs	1%
MBO	11%
HBO	47%
WO	38%
Anders	1%

Tabel A5. Opleiding leerlingen (n=70)

	Percentage
Vmbo theoretische leerweg (tl)	1%
Havo of havo/vwo klas	23%
Vwo (atheneum/gymnasium)	76%

Tabel A6. Ervaring

	Leden MR (n=1802)	Gesprekspartner MR (n=425)
Minder dan 1 jaar	21%	15%
Tussen de 1 en 2 jaar	23%	15%
Tussen de 2 en 3 jaar	20%	13%
Tussen de 3 en 4 jaar	13%	9%
Meer dan 4 jaar	23%	48%

Representativiteit

Omdat doel van de vragenlijst niet was om antwoorden te koppelen aan gegevens van scholen, zijn respondenten niet gekoppeld aan schoolvestigingen of besturen. Daardoor hebben we geen zicht op het aantal scholen dat respondenten vertegenwoordigen. Daarnaast hebben we geen zicht op de omvang van de totale populatie. De representativiteit ten opzichte van de populatie kunnen we dus niet met zekerheid vaststellen. Wel kunnen we kijken naar de verdeling van respondenten over de sectoren (zie Tabel A2). Daaruit komt naar voren dat de meeste respondenten lid of gesprekspartner zijn van de medezeggenschap in het basisonderwijs. Dit komt overeen met de populatie, waar meer vestigingen en besturen zijn – en daarmee (G)MR-en - voor basisonderwijs in vergelijking met het voortgezet en gespecialiseerd onderwijs. Een groep die wel ondervertegenwoordigd is, zijn leerlingen die vmbo of praktijkonderwijs volgen. Uit de populatie weten we dat ook deze scholen leerling-leden in de medezeggenschap hebben, al zijn leerlingen van havo en vwo in de praktijk oververtegenwoordigd binnen de medezeggenschap.

Ook kunnen we kijken naar de kenmerken van respondenten in 2026 in vergelijking met de respondenten in 2023. Die lijken grotendeels overeen te komen. In 2026 zijn er iets meer ouders met een HBO-achtergrond en iets minder met een WO-achtergrond in vergelijking met 2023. Ook heeft in 2026 relatief iets meer onderwijzend personeel deelgenomen aan de vragenlijst dan in 2023.

Tabel A8. Ervaring leden medezeggenschap 2026 in vergelijking met ervaring

	2026 (n=1802)	2023
Minder dan 1 jaar	21%	20%
Tussen de 1 en 2 jaar	23%	25%
Tussen de 2 en 3 jaar	20%	15%
Tussen de 3 en 4 jaar	13%	15%
Meer dan 4 jaar	23%	25%

Tabel A9. Opleidingsniveau ouders 2026 in vergelijking met 2023

	2026 (n=701)	2023 (n=198)
Basisonderwijs	2%	1%
Voortgezet onderwijs	1%	3%
MBO	11%	14%
HBO	47%	38%
WO	38%	44%
Anders, namelijk:	1%	-

Tabel A10. Functie van personeel binnen het onderwijs 2026 in vergelijking met 2023

	2026 (n=1035)	2023 (n=207)
Onderwijzend personeel	83%	74%
Onderwijsondersteunend personeel	15%	23%
Bovenschools personeel (bijv. medewerker bestuursbureau)	2%	2%

Oberon

Postbus 1423, 3500 BK Utrecht
t 030 230 60 90
info@oberon.eu | www.oberon.eu

Marijn Vleeskens, Kelly Kerremans, Johan Bokdam

Utrecht, 9 juni 2026
In opdracht van project Versterking Medezeggenschap